

122

Na osnovu člana 19. stav 3. Zakona o Vladi Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 1/94, 8/95 i 19/03), Vlada Federacije Bosne i Hercegovine

RJEŠENJE

**O IMENOVANJU DIREKTORA
AGENCIJE ZA DRŽAVNU SLUŽBU
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

I

Za direktora Agencije za državnu službu Federacije Bosne i Hercegovine imenuje se ENVER IŠERIĆ.

II

Ovo rješenje objavit će se u "Službenim novinama Federacije BiH".

V broj 94/04

4. marta/ožujka 2004. godine

Sarajevo

Premijer

dr. Ahmet Hadžipašić, s. r.

**FEDERALNO MINISTARSTVO
POLJOPRIVREDE, VODOPRIVREDE I
ŠUMARSTVA**

123

Na osnovu člana 9. stav 4. i člana 10. stav 3. Zakona o sjemenu i sadnom materijalu poljoprivrednog bilja ("Službene novine Federacije BiH", broj 55/01), federalni ministar poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva donosi

PRAVILNIK

**O STRUČNOM PREGLEDU SJEMENSKOG USJEVA
POLJOPRIVREDNOG BILJA**

Član 1.

Ovim pravilnikom propisuje se način i postupak provođenja stručnog pregleda nad sjemenskim usjevom poljoprivrednog bilja, stepen stručne spremlje lica koje obavlja stručni pregled, kategorija sjemena do koje je dopušteno sjeme umnožavati, jedinstvene metode za obavljanje stručnog pregleda za određene vrste poljoprivrednog bilja, kontrolno polje te obrasci prijave, evidencija zasijanih sjemenskih usjeva, zapisnika, uvjerenja, izvještaja i knjiga evidencije o izdatim uvjerenjima, koji se nalaze u prilogu ovog pravilnika i čine njegov sastavni dio.

Član 2.

Stručni pregled nad sjemenskim usjevom poljoprivrednog bilja, u smislu ovoga pravilnika, jest obavljanje obaveznog pregleda sjemenskih usjeva žitarica, industrijskog, krمنog i povrtnog bilja i krompira radi utvrđivanja porijekla upotrijebljenog sjemena, čistoće vrste, autentičnosti i čistoće sorte, kategorije sjemena, zdravstvenog stanja usjeva i drugog što je propisano ovim pravilnikom. Zdravstveno stanje sjemenskih usjeva utvrđuje se na osnovu propisa o zaštiti bilja od bolesti i štetočina - Zakon o zaštiti bilja od bolesti i štetočina koje ugrožavaju cijelu zemlju i Zakon o zaštiti bilja od bolesti i štetočina ("Službeni list Republike BiH", broj 13/94) i propisa donesenih na osnovu citiranih zakona.

Stručni pregled nad sjemenskim usjevom poljoprivrednog bilja može obavljati lice sa (najmanje) stručnom spremom sedmog stepena obrazovanja (VII/1) poljoprivrednog fakulteta ratarskog ili opšteg smjera, sa najmanje tri godine radnog iskustva u struci.

Član 3.

Vrsta, sorta, kategorija, kvalitet i porijeklo sjemenskog materijala upotrijebljenog za proizvodnju, odnosno umnožavanje sjemena utvrđuje se na osnovu uvjerenja o priznavanju sjemenskog usjeva i deklaracije o kvalitetu sjemena, uz otpremnicu.

Za upotrijebljeni sjemenski materijal koji potiče iz uvoza, porijeklo sorte, vrste i kategorije sjemena utvrđuje se na osnovu certifikata o sortnosti izdanog od ovlaštene institucije zemlje

izvoznice, kvaliteta sjemena na osnovu certifikata o kvalitetu sjemena, a zdravstveno stanje na osnovu certifikata o zdravstvenom stanju, uz otpremnicu i obavezan zdravstveni pregled na graničnom prijelazu u skladu sa odredbom člana 21. Zakona o zaštiti bilja od bolesti i štetočina koje ugrožavaju cijelu zemlju.

Član 4.

Predusjev na zemljištu na kojem je zasnovan sjemenski usjev utvrđuje se na osnovu dokumentacije o korištenju tog zemljišta u prethodnim godinama i neposrednim uvidom na licu mjesta.

Predusjev nakon kojeg će se uzgajati sjemenski usjev ne smije biti u suprotnosti s uzgojem vrste ili podvrste sjemena koje se namjerava proizvoditi.

Član 5.

Čistoća vrste, autentičnost i genetska čistoća sorte odnosno linija ili roditeljskih komponenata utvrđuje se pregledom usjeva u fazama razvoja kada su svojstva najbolje izražena na biljkama usjeva.

Član 6.

Pregledom općeg stanja i razvoja sjemenskog usjeva utvrđuju se izgled i ujednačenost usjeva, njegov porast, te druga značajna svojstva biljaka te vrste, odnosno sorte.

Član 7.

Pregledom prostorne izolacije utvrđuje se udaljenost sjemenskih usjeva od drugih usjeva iste ili drugih vrsta ili sorti s kojima može doći do križanja, prema tabeli broj 4., koja se nalazi u prilogu ovog pravilnika i čini njegov sastavni dio.

Član 8.

Pregledom zakorovljenosti sjemenskog usjeva utvrđuje se stepen prisutnosti pojedinih vrsta korovskih biljaka u sjemenskom usjevu, a naročito vrsta korova koje utiču na upotrebnost sjemena.

Član 9.

Proizvođač sjemena dužan je podnijeti prijavu za stručni pregled nad sjemenskim usjevom naučnoj ili naučno-istraživačkoj ustanovi (u daljem tekstu: ovlaštena ustanova) koju ovlasti federalni ministar poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (u daljem tekstu: federalni ministar) nakon obavljene sjetve, odnosno sadnje, a najkasnije 30 dana prije prvog pregleda.

Uz prijavu obavezno se prilaže:

1. uvjerenje o priznavanju sjemenskog usjeva, a za sjemenski materijal iz uvoza certifikat o sortnosti izdat od ovlaštene institucije zemlje izvoznika;
2. ugovor o kooperaciji s drugim proizvođačem sjemena;
3. deklaracija o kvalitetu sjemena poljoprivrednog bilja (uz otpremnicu);
4. skica lokacije parcele na kojoj je zasijan sjemenski usjev.

Prijava se podnosi na obrascu broj 1., koji se nalazi u prilogu ovog pravilnika i čini njegov sastavni dio.

Član 10.

Za svaku vrstu, sortu, odnosno hibrid sjemenskog usjeva mora se obaviti određen broj pregleda u toku vegetacije, odnosno poslije ubiranja sjemenskog usjeva, na način utvrđen Jedinstvenim metodama za obavljanje stručnog pregleda sjemenskih usjeva, koje se nalaze u prilogu ovog pravilnika i čine njegov sastavni dio.

Sjemenski usjev može se priznati nakon obavljenih obaveznih pregleda propisanih ovim pravilnikom.

Stručni pregled nad sjemenskim usjevom obavlja se u prisutnosti proizvođača sjemena, odnosno odgovornog lica.

Član 11.

Nakon svakog obavljenog stručnog pregleda nad sjemenskim usjevom sastavlja se zapisnik na obrascima br. 2, 3, 4. i 5., koji se nalaze u prilogu ovog pravilnika i čine njegov sastavni dio.

Zapisnik se sastavlja u tri primjerka, dva primjerka zadržava ovlaštena ustanova koja je vršila stručni pregled, od kojih jedan primjerak ovlaštena institucija dostavlja Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (u daljem tekstu: Federalno ministarstvo). Treći primjerak ostaje proizvođaču poljoprivrednog sjemena.

Zapisnik iz stava 1. ovog člana sastavlja se posebno za svaku parcelu sjemenskog usjeva.

Izuzetno od stava 3. ovog člana, sa više parcela iste vrste, sorte i kategorije sjemenskog usjeva i istog proizvođača sjemena može se sastaviti jedan zajednički zapisnik ako se obaveznim pregledom utvrdi da su na tim parcelama svi bitni elementi stručnog pregleda iz čl. 4, 5, 6, 7. i 8. ovog pravilnika potpuno identični.

Član 12.

Nakon provedenog stručnog pregleda nad sjemenskim usjevom i na osnovu nalaza i zapisnika stručnog pregleda, ovlaštena ustanova izdaje uvjerenje o priznavanju sjemenskog usjeva u roku od 15 dana od zadnjeg pregleda za certificirano sjeme prve, druge i treće generacije, te dvojnijskih, trojnijskih i četverolinijskih hibrida, a za krompir u roku od 45 dana od zadnjeg pregleda. Za proizvedeno predosnovno i osnovno sjeme i sjeme samooplodnih linija uvjerenje izdaje oplemenjivač sorte.

Uvjerenja se izdaju na obrascu broj 6., koji se nalazi u prilogu ovog pravilnika i čini njegov sastavni dio.

Član 13.

O obavljenom stručnom pregledu nad sjemenskim usjevom ovlaštena ustanova je dužna izvještavati Federalno ministarstvo jednom godišnje, oplemenjivač sorte ovlaštenu ustanovu, najkasnije do 31. decembra tekuće godine.

Izvještaj se dostavlja na obrascu broj 7., koji se nalazi u prilogu ovog pravilnika i čini njegov sastavni dio.

Član 14.

Ovlaštena ustanova odnosno oplemenjivač sorte obavezan je voditi evidenciju o usjevu za proizvodnju sjemena prema propisanim obrascima 1.a i broj 8., koji se nalaze u prilogu ovog pravilnika i čine njegov sastavni dio.

Evidencija iz stava 1. ovog člana vodi se u obliku knjige.

Član 15.

Uz knjigu evidencije osniva se zbirka dokumenata u koju se unose dokumenti izdati u vezi s obavljenim stručnim pregledom ako pregledani usjev odgovara uslovima proizvodnje, i to:

1. zapisnik o obavljenom stručnom pregledu nad usjevom;
2. uvjerenje o priznavanju sjemenskog usjeva i
3. svjedodžbe o zdravstvenom stanju usjeva.

Član 16.

Proizvođač sjemena može, zavisno o vrsti bilja, umnožavati sjeme do kategorije:

1. strne žitarice (pšenice, ječam, zob, raž, tritikale), heljda i proso - certificirano sjeme druge generacije (C2);
2. kukuruz-jednostruki (SC), dvostruki (DC) i trostruki hibrid (TWC);
3. soja, uljana repica, uljana rotkva, tikva te konoplja - certificirano sjeme druge generacije (C2);
4. suncokret F1 - prva generacija;
5. šećerna repa - certificirano sjeme prve generacije (C1);
6. krompir, povrće i lan - certificirano sjeme treće generacije (C3);
7. sorte krmnog bilja (lucerka, djeteline, trave, lupina i ostalo) - certificirano sjeme druge generacije (C2);
8. hibridi krmnog bilja - F1 prva generacija;
9. duhan - F1 prva generacija
10. povrće standardno sjeme. Standardno sjeme povrća proizvodi se umnožavanjem certificiranog sjemena treće generacije ili viših kategorija. Standardno sjeme povrća ne može se koristiti za daljnje umnožavanje, a genetska čistoća standardnog sjemena mora ispunjavati norme za certificirano sjeme treće generacije (C3), utvrđene u Tabeli broj 3., koja se nalazi u prilogu ovog pravilnika i čini njegov sastavni dio.

Član 17.

Uvjerenja o priznavanju sjemenskog usjeva izdata do dana stupanja na snagu ovog pravilnika ostaje na snazi i nakon stupanja na snagu ovog pravilnika.

Član 18.

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje primjena Pravilnika o jedinstvenoj metodi za vršenje stručne kontrole nad proizvodnjom poljoprivrednog sjemena i o obrascu uvjerenja o priznavanju sjemenskog usjeva ("Službeni list SRBiH", broj 39/82).

Član 19.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

Broj 01-02-7-1/04
5. februara 2004. godine
Sarajevo

Ministar
Marinko Božić, s. r.

JEDINSTVENE METODE ZA OBAVLJANJE STRUČNOG PREGLEDA SJEMENSKIH USJEVA

A. METODE ZA OBAVLJANJE STRUČNOG PREGLEDA NAD SJEMENSKIM USJEVIMA ŽITARICA

I. Strne žitarice, heljda i proso

Za strne žitarice (pšenicu, ječam, zob, raž, tritikale), heljdu i proso obavezna su najmanje dva pregleda.

Prvi pregled obavlja se u punoj cvatnji biljaka, klasanju ili metličanju. Tim se pregledom utvrđuje genetska čistoća sorte, odnosno čistoća vrste, prisutnost korova, ujednačenost i opšte stanje te polijeganje usjeva.

Drugi pregled obavlja se kad su biljke u voštanoj zriobi. Tim se pregledom utvrđuje postotak primjesa drugih vrsta i sorata, genetska čistoća sorte, prisutnost korova i opće stanje te polijeganje usjeva.

Usjev strnih žitarica priznat će se kao sjemenski ako je utvrđeno:

- a) da su bili ispunjeni uslovi u skladu s normama utvrđenim u tabeli broj 1;
- b) da su bili ispunjeni uslovi za prostornu izolaciju u skladu s normama utvrđenim u tabeli 4;
- c) da je polijeganje biljaka u usjevu manje na 20 % površine u vrijeme prvog pregleda (ako je usjev polegao samo na jednom dijelu parcele, neće se priznati taj dio parcele);
- d) ujednačenost usjeva ocjenjuje se ocjenom od 1-5.; usjevi ocijenjeni ocjenom 1 potpuno su ujednačeni i sposobni za žetvu na ukupno zasijanoj površini, a usjevi ocijenjeni ocjenom 5 ne zadovoljavaju kriterijima sjemenskog usjeva (ocjenom ujednačenosti ocjenjuje se bujnost, pokrovnost, razvojna faza usjeva, oštećenost usjeva vremenskim nepogodama i agrotehničkim zahvatima);
- e) da u vrijeme zadnjeg pregleda nije bilo klasova, metlica, atipičnih biljaka i drugih vrsta žitarica;
- f) da nije bilo divlje zobi (*Avena fatua* L. ili *Avena ludoviciana* Durieu) i bročike (*Galium* sp.).

Usjev heljde priznat će se kao sjemenski ako se utvrdi da je prisutnost tatarske heljde (*Polygonum tataricum* L.) bila manja od 2 %.

TABELA 1.
NORME ZA PRIZNAVANJE SJEMENSKIH USJEVA
PŠENICE, JEČMA, ZOB, RAŽI I TRITIKALEA

Kategorija	Osnovno sjeme (O)	Certificirano sjeme	
		prve generacije (C1)	druge generacije (C2)
Genetska čistoća sorte %	99,9	99,8	99,7

Autentičnost i genetska čistoća sorte, odnosno čistoća vrste usjeva strnih žitarica utvrđuje se preciznim pregledom uzorka na nadziranoj jedinici. Za nadziranoj jedinici uzima se površina od 100 m². Nadzirana jedinica od 100 m² uzima se za površinu od 10 ha. Za svakih daljnjih 10 ha nove površine sjemenskog usjeva uzima se nova nadzirana jedinica od 100 m².

II. Kukuruz

1. U proizvodnji hibridnog sjemena kukuruza obavezno je najmanje šest pregleda. Prvi pregled obavlja se u vrijeme kad biljka razvije 5-7 listova, drugi, treći i četvrti za vrijeme oplodnje, peti pred berbu, a šesti pregled prije sušenja.

Usjev hibrida kukuruza priznat će se kao sjemenski (nakon svih pregleda) ako je utvrđeno:

- a) da su majčinske biljke bile udaljene najmanje 200 m od drugih usjeva kukuruza;

- b) da u očinskim biljkama za vrijeme rasipanja polena nije bilo više od 0,1 % netipičnih biljaka;
- c) da u majčinskim biljkama za posljednjeg pregleda u vrijeme oplodnje (rasipanja polena) nije bilo više od 0,1 % netipičnih biljaka;
- d) da u bilo kojem pregledu u vrijeme skidanja metlica na majčinskim biljkama nije bilo više od 0,5 % metlica koje rasipaju polen, odnosno da u sva tri pregleda nije bilo ukupno više od 0,8 % takvih metlica (pod uslovom da 5 % ili više majčinskih biljaka imaju svilu sposobnu za oplodnju);
- e) da u pregledu klipa prije sušenja nije bilo više od 0,1 % netipičnih klipova ili više od 0,2 % klipova sa sjemenom netipičnim po boji, veličini i obliku te drugim svojstvima.

2. Metlice zaperaka, dijelovi metlica ili metlice glavne biljke uračunavaju se u biljke koje su rasipale polen pod uslovom da su centralne i bočne metlice duge 5 ili više centimetara, a da su prašnici izašli iz cvjetova.

3. U proizvodnji hibridnog sjemena na osnovu sterilnosti prašnika na majčinskoj komponenti primjenjivat će se ista mjerila u nadzoru oplodnje (oprašivanja) kao i u proizvodnji s normalno fertilnim komponentama.

4. Za utvrđivanje postotka atipičnih biljaka u majčinske i očinske komponente, kao i za utvrđivanje postotka majčinskih biljaka koje praše polen i imaju sposobnu svilu za oplodnju u proizvodnji sjemenskog kukuruza, uzima se za nadziranu jedinicu 500 biljaka u redu. Na površini do 10 ha uzima se pet nadziranih jedinica, a za svakih daljnjih 10 ha uzima se po jedna nadzirana jedinica više (primjer: za površinu od 10 ha uzima se pet nadziranih jedinica a za 20 ha šest nadziranih jedinica itd.).

Nadzirane jedinice moraju biti ravnomjerno raspoređene na pregledavanoj površini, a o čemu odlučuje odgovorna osoba koja obavlja pregled.

B. METODE ZA OBAVLJANJE STRUČNOG PREGLEDA NAD SJEMENSKIM USJEVIMA INDUSTRIJSKOG BILJA

I. Suncokret

1. U proizvodnji sortnog sjemena obavezna su najmanje tri pregleda.

Prvi pregled obavlja se u fazi razvoja 3-4 para listova radi kontrole izolacije i samoniklih biljaka suncokreta u prostoru izolacije.

Drugi pregled obavlja se prije cvatnje radi uklanjanja atipičnih biljaka koje su granate, stršeće i s nasadenim glavama.

Treći pregled obavlja se u početku tehničke zriobe radi provjeravanja jesu li uklonjene biljke koje su granate, stršeće i s nasadenim glavama, te radi utvrđivanja sortnih svojstava biljaka i sjemena.

Usjev suncokreta priznat će se kao sjemenski ako je utvrđeno:

- a) da u usjevu u početku tehničke zriobe nije bilo više od 3 % višecvjetnih biljaka;
- b) da u usjevu u početku tehničke zriobe nije bilo više od 5 % visinom stabljike netipičnih biljaka za sortu i biljaka s nasadenim glavama;
- c) da je prostorna izolacija bila u skladu s normama utvrđenim u tabeli broj 4.

2. U proizvodnji sjemena hibrida i roditeljskih linija suncokreta obavezna su najmanje četiri pregleda.

Prvi pregled obavlja se u fazi razvoja 3-4 para listova radi utvrđivanja prostorne izolacije, samoniklih biljaka i netipičnih biljaka suncokreta u prostoru izolacije i u samom usjevu.

Drugi pregled obavlja se u fazi potpune butonizacije (pupanja) radi utvrđivanja genetske čistoće usjeva.

Treći pregled obavlja se u fazi početka cvatnje radi kontrole oplodnje i uklanjanja fertilnih biljaka u muškoj sterilnoj komponenti.

Četvrti pregled obavlja se u fazi fiziološke zriobe radi utvrđivanja izjednačenosti usjeva i karakterističnih svojstava biljaka i sjemena tipičnih za liniju-hibrid.

Usjev hibridnog sjemena suncokreta i roditeljskih linija priznat će se kao sjemenski ako je utvrđeno:

- a) da je usjev zasijan na parceli gdje u plodoredu nije bio zastupljen suncokret ili druga uljarica u posljednjih pet godina;

- b) da u usjevu prije cvatnje nije bilo više od 0,2 % netipičnih biljaka;
- c) da u usjevu linija majke i usjevu hibrida na bazi citoplazmatske muške sterilnosti (CMS) u fazi cvatnje nije bilo u sterilnoj formi više od 0,5 % fertilnih biljaka;
- d) da u usjevu linija i hibrida u fazi fiziološke zriobe nije bilo više od 1 % biljaka netipična sjemena;
- e) da je prostorna izolacija bila u skladu s normama utvrđenim u tabeli broj 4., te da su pravovremeno uklonjene samonikle biljke u prostoru izolacije.

3. Za utvrđivanje postotka atipičnih biljaka u usjevu i postotka fertilnih biljaka u usjevu hibrida na bazi citoplazmatske muške sterilnosti (CMS) u fazi cvatnje, te postotka biljaka s netipičnim sjemenom u fazi fiziološke zriobe uzima se za nadziranu jedinicu 500 biljaka u redu. Na površini od 10 ha uzima se 5 nadziranih jedinica, a za svakih daljnjih 10 ha uzima se po jedna nadzirana jedinica više (primjer: za površinu od 10 ha uzima se 5 nadziranih jedinica, a za 20 ha 6 nadziranih jedinica itd.). Nadzirane jedinice moraju biti ravnomjerno raspoređene na pregledavanoj površini.

II. Soja

Za soju obavezna su najmanje dva pregleda.

Prvi pregled obavlja se u vrijeme cvatnje radi utvrđivanja genetske čistoće, zakorovljenosti i prostorne izolacije te polijeganja.

Drugi pregled obavlja se u vrijeme zriobe radi provjeravanja genetske čistoće i zakorovljenosti usjeva.

Usjev soje priznat će se kao sjemenski ako je utvrđeno:

- a) da je genetska čistoća kategorije osnovnog sjemena 99,5 %, certificiranog sjemena prve generacije 99 %, a certificiranog sjemena druge generacije 98 %;
- b) da je prostorna izolacija bila u skladu s normama utvrđenim u tabeli broj 4;
- c) da intenzitet zakorovljenosti nije veći od ocjene 1 (poglavlje G tačka 1.).

Za utvrđivanje postotka genetske čistoće usjeva soje uzima se za nadziranu jedinicu 500 biljaka u redu. Na površini od 10 ha uzima se 5 nadziranih jedinica, a za svakih daljnjih 10 ha uzima se po jedna nadzirana jedinica.

III. Šećerna repa

1. U proizvodnji sjemena šećerne repe u dvogodišnjem razdoblju, a kad se presadnice proizvode kao naknadni ili posrtni usjev, obavezni su jedan pregled u prvoj vegetacijskoj godini i dva pregleda u drugoj vegetacijskoj godini.

Prvi jesenski pregled obavlja se tokom septembra ili oktobra. Ovim pregledom utvrđuje se sklop biljaka, zakorovljenost usjeva, daju se preporuke za njegu usjeva te za vađenje i trpljenje presadnica.

Kad se presadnice proizvode kao glavni usjev, potrebna su dva pregleda u prvoj vegetacijskoj godini i dva pregleda u drugoj vegetacijskoj godini.

U prvoj vegetacijskoj godini prvi pregled obavlja se krajem maja radi utvrđivanja sklopa, genetske čistoće i zakorovljenosti, a drugi tokom septembra ili oktobra radi preporuke za vađenje i trpljenje presadnica.

U drugoj godini prvi pregled obavlja se u maju radi utvrđivanja prostorne izolacije, sklopa i faze razvoja majčinske i očinske komponente i zakorovljenosti, a drugi pregled obavlja se pred žetvu radi utvrđivanja genetske čistoće, zakorovljenosti i procjene prinosa.

2. U proizvodnji sjemena šećerne repe (izravnom sjetvom) obavezna su najmanje tri pregleda. Prvi pregled obavlja se u oktobru u godini sjetve radi utvrđivanja prostorne izolacije, zakorovljenosti i prisutnosti samoniklih biljaka. Drugi pregled obavlja se u maju, a treći krajem juna iduće godine. Ovim pregledima utvrđuje se prostorna izolacija, ostvareni sklop, genetska čistoća sorte, ocjena zakorovljenosti i faze razvoja majčinske i očinske komponente.

Usjev šećerne repe priznat će se kao sjemenski ako je utvrđeno:

- a) da je prostorna izolacija bila u skladu sa normama utvrđenim u tabeli broj 4.;

- b) da je usjev zasijan na parceli na kojoj u plodoredu u posljednjih šest godina nije bio zastupljen sjemenski ili industrijski usjev bilo koje vrste iz roda Beta;
- c) da u usjevu ili unutar prostorne izolacije u fazi cvatnje nije bilo ni jedne biljke biljnih vrsta divljih repa, stočne repe ili cvekle;
- d) da broj netipičnih biljaka nije veći od 3-5 % (na 500 promatranih biljaka).

Pri određivanju postotka netipičnih biljaka koristi se uzorak koji čini 500 biljaka u redu i to za površine: do 5 ha obavezna su tri uzorka, 5-10 ha 5 uzorka i za svaki daljnjih 10 ha po jedan uzorak više.

IV. Lan

Za lan su obavezna najmanje dva pregleda.

Prvi pregled obavlja se u vrijeme cvatnje radi utvrđivanja genetske čistoće, zakorovljenosti, prostorne izolacije i polijeganja usjeva.

Drugi pregled obavlja se pred žetvu radi utvrđivanja genetske čistoće, zakorovljenosti, polijeganja usjeva i prinosa sjemena.

Usjev lana priznat će se kao sjemenski ako je utvrđeno:

- a) da je prostorna izolacija bila u skladu s normama utvrđenim u tabeli 4.;
- b) da u drugom pregledu nije bilo korova ambrozije (*Ambrosia artemisifolia* L.) i viline kose (*Cuscuta* spp.), te da vodnjače (*Orobanche ramosa* L.) u oba pregleda nije bilo više od jedne biljke na 10 m²;
- c) da broj netipičnih biljaka nije veći od 3 %.

V. Konoplja

Za konoplju su obavezna najmanje dva pregleda.

Prvi pregled obavlja se u vrijeme cvatnje radi utvrđivanja prostorne izolacije, zakorovljenosti i genetske čistoće usjeva.

Drugi pregled obavlja se pred žetvu radi utvrđivanja genetske čistoće, izjednačenosti i visine porasta usjeva, te procjene prinosa sjemena.

Usjev konoplje priznat će se kao sjemenski ako je utvrđeno:

- a) da je prostorna izolacija bila u skladu s normama utvrđenim u tabeli broj 4.;
- b) da u drugom pregledu nije bilo korova;
- c) da su biljke više od 150 cm;
- d) da broj netipičnih biljaka nije veći od 3 %.

VI. Duhan

Za duhan su obavezna najmanje dva pregleda.

Prvi pregled obavlja se prije pojave cvjetnih pupova radi čišćenja osnovnog tipa od biljaka drugih tipova.

Drugi pregled obavlja se u vrijeme pojave cvjetnih pupova radi uklanjanja svih netipičnih biljaka iz osnovnog tipa.

Usjev duhana priznat će se kao sjemenski ako je utvrđeno:

- a) da broj netipičnih biljaka nije veći od 3 %;
- b) da je prostorna izolacija bila u skladu s normama utvrđenim u tabeli broj 4.;
- c) ako se provodi ručna kastracija ili ručno oprašivanje, te za hibride dobivene na bazi muške sterilnosti, prostorna izolacija nije potrebna;
- d) da zakorovljenost usjeva nije bila veća od ocjene 1 (poglavlje G tačka 1.).

VII. Uljana repica i uljana rotkvica

Za uljanu repicu i uljanu rotkvicu obavezna su najmanje dva pregleda.

Prvi pregled obavlja se u vrijeme cvatnje, a drugi u vrijeme kad najmanje 60 % biljaka dostigne tehnološku zriobu.

U prvom pregledu utvrđuje se genetska čistoća, prostorna izolacija i postotak primjese. Svako uzorkovano mjesto mora imati površinu od najmanje 150 m² (100 x 1,5 m).

Najveći dopušteni broj biljaka - primjese po svakom uzorkovanom mjestu iznosi:

Naziv	O	C1	C2
Biljaka koje pripadaju drugoj sorti iste vrste	0	5	10
Biljaka drugih vrsta sjeme kojih se čišćenjem teško izdvaja	0	5	10
Biljaka korova sjeme kojih se čišćenjem teško izdvaja	0	10	25

U drugom pregledu mora se utvrditi genetska čistoća i stepen zriobe.

Usjev uljane repice i uljane rotkvice priznat će se kao sjemenski ako je utvrđeno:

- a) da zakorovljenost nije bila veća od ocjene 1 (poglavlje G tačka 1.);
- b) da u usjevu nije bilo primjese drugih sorti iste vrste više nego što je dopušteno za pojedine kategorije sjemena;
- c) da nije bilo drugih vrsta ili korova, sjeme kojih se čišćenjem teško izdvaja (više nego što je dopušteno za pojedine kategorije sjemena);
- d) da je prostorna izolacija bila u skladu s normama utvrđenim u tabeli broj 4.

VIII. Sirak (zrnaš)

Za sirak su obavezna najmanje tri pregleda.

Prvi pregled obavlja se u vrijeme kad biljke imaju 9-10 listova, drugi u vrijeme metličanja, a treći pred žetvu u vrijeme voštane zriobe.

Prvim pregledom utvrđuje se genetska čistoća, porijeklo sjemena, zasijana površina, ujednačenost i prostorna izolacija.

Drugim pregledom provjerava se jesu li uklonjene netipične biljke i biljke s kovrčavom metlicom.

Trećim pregledom utvrđuje se genetska čistoća, ujednačenost i stepen zriobe, te se ocjenjuje očekivani prinos naturalnog suhog sjemena.

Usjev sirka priznat će se kao sjemenski ako je utvrđeno:

- a) da postotak primjese drugih biljaka nije bio veći od 0,5 % ili da postotak primjese drugih sorti sirka nije bio veći od 0,5 %;
- b) da u usjevu nije bilo više od 10 % atipičnih biljaka sirka;
- c) da u usjevu nije bilo biljaka s kovrčavim metlicama više od 1 %;
- d) da je prostorna izolacija bila u skladu s normama utvrđenim u tabeli broj 4.;
- e) da zakorovljenost nije bila veća od ocjene 1 (poglavlje G tačka 1.);
- f) da u usjevu nije bilo vrsta korova roda *Sorghum* kojima se prenose bolesti.

C. METODE ZA OBAVLJANJE STRUČNOG PREGLEDA NAD SJEMENSKIM USJEVIMA KRMNOG BILJA

I. Krmne korjenjače (repa, mrkva, keleraba i dr.)

Za repu, mrkvu i kelerabu obavezna su najmanje tri pregleda.

Prvi pregled obavlja se u godini u kojoj se proizvode i sade presadnice ili u kojoj se direktno siju na stalno mjesto. Prvim pregledom utvrđuju se površina, porijeklo i kategorija sjemena, genetska čistoća, prostorna izolacija, zakorovljenost i uzjednačenost usjeva.

Drugi pregled obavlja se početkom vegetacije nakon prezimljenja, a prije cvatnje, radi provjere genetske čistoće, prostorne izolacije i zakorovljenosti.

Treći pregled obavlja se pred žetvu radi utvrđivanja genetske čistoće, davanja preporuke proizvođaču za žetvu i utvrđivanja vremena žetve, te se procjenjuje očekivani prinos naturalnog suhog sjemena.

II. Krmne kupusnjače (krmni kelj, krmna repica, krmna ogrštica i dr.)

Za krmni kelj obavezna su najmanje dva pregleda.

Prvi pregled obavlja se prije cvatnje biljaka radi utvrđivanja genetske čistoće, porijekla i kategorije sjemena, površine, prostorne izolacije i zakorovljenosti.

Drugi pregled obavlja se pred žetvu radi dopune podataka iz prvog pregleda i davanja preporuke proizvođaču za žetvu i

utvrđivanja vremena žetve, genetske čistoće sorte te se procjenjuje očekivani prinos naturalnog suhog sjemena.

Za krmnu repicu i krmnu ogršticu obavezna su najmanje dva pregleda, i to na način određen za uljanu repicu i uljanu rotkvicu (poglavlje B tačka VII.).

III. Prosolike krmne kulture (krmni sirak, sudanska trava i dr.)

U proizvodnji sjemena krmnog sirka, sudanske trave i drugih prosolikih krmnih kultura obavezna su najmanje tri pregleda.

Prvi pregled obavlja se u vrijeme najbujnijeg porasta biljaka, drugi u toku pojave metlica, a treći u voštanoj zriobi.

Prvim pregledom utvrđuju se porijeklo, zasijana površina, genetska čistoća, ujednačenost usjeva, prostorna izolacija, te se daju preporuke proizvođaču.

Drugim pregledom utvrđuje se opšte stanje usjeva, provjerava se genetska čistoća, daju se preporuke proizvođaču za odstranjivanje primjesa i netipičnih biljaka.

Trećim pregledom konačno se utvrđuje genetska čistoća, daju se preporuke proizvođaču za žetvu, te se procjenjuje očekivani prinos naturalnog suhog sjemena.

IV. Krmne Fabaceae

Za krmne fabacea obavezna su najmanje dva pregleda.

a) Fabaceae-sitnosjemene (lucerka, djetelina i dr.)

Na novozasijanim lucerištima, djetelištima i drugim usjevima sitnosjemenih fabacea obavlja se prvi pregled u istoj godini kad su zasijane radi utvrđivanja porijekla sjemena, zasijane površine, prostorne izolacije i opšteg stanja usjeva. Ako se to sjeme proizvodi poslije prvog otkosa, obavezan je i drugi pregled, koji se obavlja isto kao i drugi pregled na starijim lucerištima i djeteliništima.

Na starijim lucerištima, djeteliništima i drugim usjevima sitnosjemenih fabacea obavlja se prvi pregled u vrijeme pred pupanje (početak pupanja) radi utvrđivanja prostorne izolacije, zakorovljenosti, izgleda usjeva i davanja preporuke proizvođaču za njegu i zaštitu usjeva.

Drugi pregled obavlja se pred košnju usjeva (ubiranje sjemena) radi dopune podataka o stanju usjeva, davanja preporuke proizvođaču za žetvu i utvrđivanja vremena žetve, te se procjenjuje očekivani prinos naturalnog suhog sjemena.

b) Fabaceae-krupnosjemene (bob, grašak, lupina, grahorica, slanutak, leća i dr.).

Prvi pregled obavlja se u vrijeme cvatnje biljaka radi utvrđivanja porijekla sjemena, zasijane površine, zakorovljenosti, prostorne izolacije, genetske čistoće i opšteg stanja usjeva.

Drugi pregled obavlja se pred žetvu (ubiranje sjemena) radi dopune podataka iz prvog pregleda, davanja preporuke proizvođaču za žetvu, utvrđivanja vremena žetve, te se ocjenjuje očekivani prinos naturalnog suhog sjemena.

Usjev krmnog bilja pod C. od I. do IV. priznat će se kao sjemenski ako je utvrđeno:

- da postotak primjesa drugih sorti nije bio veći od dopuštenog za kategoriju prema tabeli broj 2.;
- da je prostorna izolacija bila u skladu s normama utvrđenim u tabeli broj 4.;
- da zakorovljenost nije bila veća od ocjene 1 (poglavlje G tačka 1.);
- da u usjevu krmnih okopavina nije bilo korova iz iste porodice koji cvatu istovremeno kao i usjev krmnih okopavina;
- da u usjevu sirka nije bilo primjesa divljih vrsta sirka (*Sorghum halepense* Pres i dr.);
- da usjev lucerke, crvene djeteline i drugih sitnosjemenih fabacea nije bio zaražen vilinom kosom (*Cuscuta* spp.);
- da usjev krmnih fabacea u vrijeme cvatnje nije plegao na više od 80 % površine.

Autentičnost i genetska čistoća, odnosno čistoća vrste sjemenskog usjeva krmnog bilja utvrđuje se pregledom uzoraka na osnovnoj nadziranoj jedinici.

Za sitnosjemene fabaceae za osnovnu nadziranu jedinicu uzima se površina od 100 m².

Za krmne korjenjače, krmne kupusnjače, prosolike krmne kulture i krupnosjemene fabaceae za osnovnu nadziranu jedinicu uzima se:

- ako je sjemenski usjev na površini do 1 ha 100-200 biljaka u ravnomjernih razmacima, na pravcima dviju dijagonalnih linija sjemenske parcele;
- ako je sjemenski usjev na površini:
 - 1 do 2 ha 200-300 biljaka u uzorku,
 - 2 do 5 ha 300-500 biljaka u uzorku,
 - 5 do 10 ha 500-600 biljaka u uzorku;
- za svaki daljnji hektar uzima se po 50 biljaka više.

V. Trave

Za trave su obavezna najmanje dva pregleda.

Prvi pregled obavlja se u vrijeme klasanja ili metličanja radi utvrđivanja površine, porijekla sjemena, genetska čistoća sorte, prostorne izolacije i tzv. "vremenske izolacije" (za "vremensku izolaciju" potrebno je da su na dotičnoj sjemenskoj parceli prije trave bile uzgajane uzastopno najmanje 4 godine druge poljoprivredne kulture).

Drugi pregled obavlja se u vrijeme zriobe sjemena, a neposredno prije žetve, radi dopune podataka iz prvog pregleda, davanja preporuka proizvođaču za žetvu, utvrđivanja vremena žetve, te se procjenjuje očekivani prinos naturalnog suhog sjemena.

Za trave uzima se za osnovnu nadziranu jedinicu površina od 100 m².

Sjeme trava smije se proizvoditi samo od dvije žetve s jednog usjeva u jednoj, dvije ili više godina, a za neke vrste i tri puta.

Usjev trava priznat će se kao sjemenski ako je utvrđeno:

- da postotak primjesa drugih sorti ili tipova nije bio veći od dopuštenog prema tabeli broj 2.;
- da dopuštenih korova za kategoriju O nije bilo više od 0,5 %, a za kategoriju C1 više od 1%.

TABELA broj 2.
DOPUŠTENE PRIMJESE DRUGIH SORTI U POJEDINIM
KATEGORIJAMA KRMNOG BILJA

Najveći dopušteni broj biljaka drugih sorti (tipova) na 100m ²	O	C1	C2
1. Krmne korjenjače (repa, mrkva, koraba i dr.) - broj primjesa	0	5	10
2. Krmne kupusnjače (krmni kelj, krmna repica, krmna ogrštica i dr.) - broj primjesa	0	5	10
3. Prosolike krmne kulture (krmni sirak, sudanska trava i dr.) - broj primjesa	0	5	10
4. Sitnosjemene krmne fabaceae (lucerka, djetelina i dr.) - broj primjesa	0	2	4
5. Krupnosjemene krmne fabaceae (bob, grašak, lupina, grahorica, slanutak, leća i dr.) - broj primjesa	0	5	10
6. Trave - primjesa (% klasova, metlica)	0,5	1	2

Sintetičke sorte lucerke ne mogu imati C3 sortnu reprodukciju, nego se iz C1 proizvodi samo C2. Za sjemensku proizvodnju izvorni materijal mora biti isključivo osnovno sjeme.

D. METODE ZA OBAVLJANJE STRUČNOG PREGLEDA NAD SJEMENSKIM USJEVIMA KROMPIRA

Za krompir su obavezna četiri pregleda.

Prvi pregled obavlja se u vrijeme kada su biljke visoke 15-20 cm.

Prvim pregledom utvrđuje se porijeklo i kategorija sjemena, zasadena površina, predusjev, zakorovljenost, prostorna izolacija, zdravstveno stanje usjeva i tla, te se provjerava izvršenje čišćenja nasada (negativna selekcija).

Drugi pregled obavlja se u cvatnji.

Drugim pregledom utvrđuje se genetska čistoća, izjednačenost, zdravstveno stanje, te se provjerava izvršenje mjera određenih proizvođaču.

Treći pregled obavlja se neposredno prije prekida vegetacije (uništenja cime).

Trećim pregledom utvrđuje se zdravstveno stanje i očekivani prinos sjemena. Datum uništenja cime određuje se prema nalazu praćenja leta lisnih ušiju ili ranije (tehnološkom zriobom).

Četvrti pregled obavlja se 5-8 dana poslije roka određenog za prekid vegetacije (uništenja cime).

Četvrtim pregledom utvrđuje se: pravilno uništenje cime (bez retrovegetacije), te se uzimaju uzorci za zdravstvenu kontrolu i kontrolno polje.

Genetska čistoća i postotak praznih mjesta utvrđuju se na nadzornoj jedinici, a sve drugo na cijeloj parceli.

Za nadziranu jedinicu uzima se 400 biljaka po hektaru, tako da se dijagonalno na parceli po slučajnom izboru na pojedinim mjestima pregleda 20-40 biljaka.

Na svakom hektaru pregleda se najmanje jedna nadzirana jedinica. Ako je usjev na površini većoj od 5 ha, dovoljno je da se uzme šest nadziranih jedinica.

Prostornu izolaciju usjeva sjemenskog krompira od drugih usjeva određuje odgovorno lice koje obavlja stručni pregled nad sjemenskim usjevom za proizvodnju sjemena.

Usjev krompira priznat će se kao sjemenski ako je utvrđeno:

- da su primijenjeni odgovarajući tehnološki postupci (rana sadnja, negativna selekcija -čišćenje, zaštita od lisnih ušiju, prekid vegetacije prema nalazu praćenja leta lisnih ušiju ili tehnološkoj zriobi);
- da ispunjava mjerila za utvrđivanje zdravstvenog stanja usjeva sjemena i sadnog materijala (Pravilnik o obaveznom zdravstvenom pregledu usjeva i objekata, sjemena i sadnog materijala poljoprivrednog i šumskog bilja ("Službeni list SFRJ", br. 52/86 i 3/87)

E. METODE ZA OBAVLJANJE STRUČNOG PREGLEDA NAD SJEMENSKIM USJEVIMA POVRTNIH KULTURA

I. Jednogodišnje povrtne kulture

Za jednogodišnje povrtne kulture obavezna su najmanje dva pregleda. Ako nakon drugog pregleda nije moguće donijeti konačnu odluku, obavlja se i treći pregled.

Prvi pregled obavlja se kad je više od 50 % biljaka u cvatnji ili u tehnološkoj zriobi, njime se utvrđuje porijeklo sjemena, zasijana površina, stadijski razvoj biljaka, ujednačenost i genetska čistoća biljaka.

Drugi pregled obavlja se pred fiziološku zriobu sjemena, njim se utvrđuje stadijski razvoj biljaka, ujednačenost, genetska čistoća, te se obavlja procjena priroda sjemena.

1. Grašak, grah mahunar, grah zrnaš i bob

Prvi pregled obavlja se u vrijeme cvatnje, a drugi u tehnološkoj zriobi.

2. Paradajz, paprika i patlidžan

Prvi pregled paradajza obavlja se u vrijeme početne zriobe plodova prve etaže, a prvi pregled paprika i patlidžana u početnoj tehnološkoj zriobi.

Drugi pregled paradajza obavlja se u vrijeme pune tehnološke zriobe, tj. kad je više od 50% plodova dospjelo za berbu, a drugi pregled paprika i patlidžana u početnoj fiziološkoj zriobi.

3. Krastavac, dinja, lubenica i tikvica

Prvi pregled obavlja se u vrijeme početne tehnološke zriobe, kad na 70 % biljaka ima bar jedan plod.

Drugi pregled obavlja se kad je 50 % plodova u fiziološkoj zriobi.

4. Salata i endivija

Prvi pregled obavlja kad je 50 % biljaka u tehnološkoj zriobi, tj. u vrijeme pune rozete ili razvijene glavice.

Drugi pregled obavlja se u vrijeme kad je više od 70 % biljaka razvilo cvjetnu stabljiku.

5. Špinat, blitva i radič

Prvi pregled obavlja se u tehnološkoj zriobi, kad je potpuno razvijena lisna rozeta, a drugi početkom cvatnje.

6. Rotkvica

Prvi pregled obavlja se u vrijeme kad je 30-50 % biljaka u tehnološkoj zriobi, a drugi u vrijeme cvatnje.

II. Dvogodišnje povrtne kulture

Za dvogodišnje povrtne kulture obavezna su tri pregleda.

Prvi pregled obavlja se u prvoj godini prije zime, ako su biljke dovoljno razvijene da se može utvrditi genetska čistoća ili u proljeće nakon prezimljenja biljaka.

Prvim pregledom utvrđuje se porijeklo sjemena, zasijana površina, stadijski razvoj biljaka, ujednačenost i genetska čistoća.

Drugi pregled obavlja se u proljeće nakon sadnje sjemenjaka (izvodnica) ili prezimljenja, odnosno u vrijeme razvoja biljaka do početne cvatnje; kad se njime utvrđuje razvijenost biljaka, ujednačenost, zakorovljenost i prostorna izolacija.

Treći pregled obavlja se u vrijeme poslije cvatnje do razvoja sjemena; njime se utvrđuje razvijenost i ujednačenost biljaka, zakorovljenost, te se procjenjuje prinos sjemena.

1. Mrkva, cvekla, peršun, pastrnjak, celer, rotkva i postrna repa

Prvi pregled obavlja se u vrijeme kad je najmanje 30 % biljaka u tehnološkoj zriobi.

Drugi pregled obavlja se u proljeće do razvoja cvjetne stabljike.

Treći pregled obavlja se u punoj cvatnji pa do početka zriobe sjemena.

2. Luk i poriluk

Prvi pregled luka obavlja se u prvoj godini kod potpunog razvoja lukovica, a prase u tehnološkoj zriobi.

Drugi pregled obavlja se u proljeće do početnog razvoja cvjetne stabljike.

Treći pregled obavlja se u punoj cvatnji.

3. Češnjak

Obavljaju se dva pregleda.

Prvi pregled obavlja se u proljeće u razvoju biljaka, a drugi nakon vadenja, kad se utvrđuje genetska čistoća, ujednačenost i procjena prinosa.

4. Kupus, kelj, karfiol i keleraba

Prvi pregled obavlja se prije zime ili u proljeće nakon prezimljenja.

Drugi pregled obavlja se u vrijeme razvoja cvjetne stabljike.

Treći pregled obavlja se u vrijeme cvatnje i razvoja komuški.

Usjev povrća priznat će se kao sjemenski ako je utvrđeno:

- da postotak primjesa drugih sorti i vrsta nije bio veći od dopuštenih za kategoriju sjemena (tabela broj 3.);
- da zakorovljenost nije bila veća od dopuštene (poglavlje G točka 1.);
- da je prostorna izolacija u skladu s normama utvrđenim u tabeli broj 4.

Vjerodostojnost i genetska čistoća sjemenskog usjeva povrća utvrđuje se pregledom uzorka na osnovnoj nadziranoj jedinici uzimanjem biljaka na ravnomjernih razmacima bez biranja. Odgovorno lice za obavljanje stručnog pregleda nad usjevom donosi odluku o broju biljaka za utvrđivanje genetske čistoće, a što ovisi o veličini parcele, vrsti i sorti sjemenskog usjeva i cjelokupnom stanju usjeva (broj pregledanih biljaka ne može biti manji od 100).

TABELA broj 3.
NORME ZA GENETSKU ČISTOĆU SJEMENSKIH USJEVA
POVRTNIH KULTURA

Dopušteno za kategoriju sjemena (%)					
Osnovno sjeme					
PRIMJESE	Sorata Ekotipova i populacija		Certific. sjeme I	Certific. sjeme II	Certific. sjeme III
1. Primjese drugih sorti	0,00	0,00	0,10	0,25	0,50
2. Primjese netipičnih biljaka (tipova) iste sorte kod:					
- blitve	0,00	1,00	2,00	5,00	10,00
- boba	0,00	1,00	1,00	2,00	3,00
- celera	0,00	1,00	2,00	5,00	10,00
- cvekla	0,00	1,00	2,00	5,00	10,00
- karfiola	0,00	0,50	0,50	1,00	2,00
- dinje	0,00	0,50	1,00	3,00	5,00
- endivije	0,00	0,50	1,00	5,00	8,00
- graham mahunara i zrnaša	0,00	0,10	0,10	1,00	1,00
- graška	0,00	0,50	1,00	2,00	3,00
- kelja	0,00	1,00	2,00	5,00	10,00
- keleraba	0,00	1,00	1,00	5,00	5,00
- krastavca	0,00	1,00	2,00	5,00	10,00
- kupusa	0,00	1,00	2,00	5,00	10,00
- lubenice	0,00	0,50	1,00	5,00	5,00
- luka	0,00	0,50	2,00	5,00	10,00
- motovilac	0,00	2,00	3,00	8,00	10,00
- mrkve	0,00	2,00	2,00	8,00	15,00
- paprike	0,00	0,50	1,00	5,00	8,00
- paštrnjaka	0,00	2,00	3,00	5,00	10,00
- patlidžana	0,00	0,10	0,10	2,00	3,00
- peršuna	0,00	2,00	2,00	5,00	10,00
- prase	0,00	0,50	1,00	3,00	5,00
- radiča	0,00	1,00	1,00	5,00	8,00
- paradajza	0,00	0,10	0,10	2,00	3,00
- repe postrne	0,00	1,00	2,00	5,00	10,00
- rotkvice i rotkve	0,00	1,00	2,00	5,00	10,00
- salate	0,00	0,50	0,50	2,00	3,00
- špinata	0,00	2,00	3,00	10,00	15,00
- tikvice	0,00	1,00	1,00	3,00	5,00

F. METODE ZA OSTALE KULTURE I PRIRODNE POPULACIJE - EKOTIPOVE I SL.

U proizvodnji sjemena jednogodišnjih i višegodišnjih poljoprivrednih kultura koje nisu navedene pod A. do E. ovoga pravilnika obavezan je onoliki broj pregleda kojim se mogu utvrditi uslovi iz člana 3. ovoga pravilnika.

Usjev se neće priznati kao sjemenski ako je zakorovljenost bila veća od ocjene 1 (poglavlje G tačka 1.).

Nadzor nad proizvodnjom usjeva priznatih ekotipova koji se nalaze u proizvodnji, član 2. stav 1. tačka 3. Zakona o sjemenu i sadnom materijalu poljoprivrednog bilja, za krmno i povrtno bilje i trave obavlja se na osnovu odredaba pravilnika, a ti sjemenski usjevi moraju ispunjavati predviđene minimalne uslove za priznavanje sjemenskog usjeva.

G. ZAJEDNIČKE ODREDBE

1. Za poljoprivredne kulture u kojih zakorovljenost nije posebno označena u ovom pravilniku, ta se jačina napada utvrđuje ovim ocjenama:

- ocjenom 0 - kad nema korova,
- ocjenom 1 - kad je slaba zakorovljenost,
- ocjenom 2 - kad je srednja zakorovljenost,
- ocjenom 3 - kad je jaka zakorovljenost.

2. Ako odgovorno lice koje obavlja pregled nad sjemenskim usjevom u obavljanju pregleda utvrdi prisutnost korova koji mogu ugroziti sjemenski usjev, a oni nisu naznačeni kod

pojedinih kultura, tada to lice određuje stepen ugroženosti usjeva i to uzima u obzir pri odlučivanju o priznavanju sjemenskog usjeva.

H. KONTROLNO POLJE

Kontrolno polje je ogledno polje za provjeru obavljenog stručnog pregleda nad sjemenskim usjevima. Uzorke sjemena usjeva sa svake kontrolisane površine koje je priznato u kategoriju predosnovno, osnovno i certificirano sjeme prve generacije (C1) i određena količina (10%) pregledanog sjemena kategorije certificirano sjeme druge generacije (C2) uzima zaposlenik ovlaštene ustanove u momentu žetve, odnosno berbe, a prije predaje sjemena u skladišta, dorade sjemena ili silose. Ovlaštena ustanova organizuje sjetvu na jednoj lokaciji u dva ponavljanja, a veličina parcele i ostali elementi postavljanja polja uskladić će se s postojećim pravilnicima o načinu i postupku ispitivanja sorti u sortnim ogledima u svrhu priznavanja sorti.

TABELA broj 4.
NORME ZA MINIMALNE PROSTORNE IZOLACIJE
SJEMENSKIH USJEVA OD USJEVA DRUGIH SORTI I
BOTANIČKIH VRSTA S KOJIMA SE KRIŽAJU

Kultura	Za kategoriju	
	Osnovno	Ostale,
	m	m
1	2	3
1. Blitva (<i>Beta vulgaris</i> var. <i>ciaola</i>)	2000	1500
2. Bob (<i>Vicia faba</i>)	500	400
3. Celer (<i>Apium graveolens</i>)	2000	1500
4. Cvekla (<i>Beta vulgaris</i> var. <i>esculenta</i>)	2000	1500
5. Dinja (<i>Cucumis melo</i>)	1000	600
6. Djetelina (<i>Trifolium pratense</i> , <i>T. hybridum</i> , <i>T. repens</i> , <i>Medicago sativa</i> , <i>Lotus corniculatus</i> , <i>Trifolium incarnatum</i> , <i>Tr alexandrinum</i> , <i>Onobrychis viciifolia</i> i dr.)	800	600
7. Duhan (<i>Nicotian tabacum</i>)	3	3*
Duhan	400	400**
8. Endivija (<i>Chichorium endivia</i>)	2000	1500
9. Grah (<i>Phaseolus vulgaris</i>)	500	300
10. Grahorice (<i>Vicia</i> sp.)	300	300
11. Grašak (<i>Pisum</i> sp.)	1000	500
12. Gorušica (<i>Sinapis alba</i>)	600	400
13. Heljda (<i>Fagopyrum esculentum</i>)	1000	500
14. Ječam (<i>Hordeum savitum</i>)	3	3
15. Karfiol (<i>Brassica oleracea</i> var. <i>botrytis</i>)	2000	1000
16. Keleraba (<i>Brassica oleracea</i> var. <i>gongilodes</i>)	2000	1000
17. Kelj (<i>Brassica oleracea</i> var. <i>sabauda</i>)	2000	1000
18. Kelj stočni (<i>Brassica oleracea</i> var. <i>acephala</i>)	2000	1000
19. Kelj pupčar (<i>Brassica oleracea</i> var. <i>gemifera</i>)	2000	1000
20. Konoplja (<i>Cannabis sativa</i>)	2000	1500
21. Broskva (<i>Brassica napus</i> var. <i>napobrassica</i>)	2000	1000
22. Krastavci (<i>Cucumis sativus</i>)	1000	600
23. Krompir (<i>Solanum tuberosum</i>)	3	3
24. Kukuruz (<i>Zea mays</i>)	200	200
25. Kupus (<i>Brassica oleracea</i> var. <i>capitata</i>)	2000	1000
26. Lan (<i>Linum usitatissimum</i>)	200	200
27. Leća (<i>Lens esculenta</i>)	500	300
28. Lubenica (<i>Citrullus vulgaris</i>)	1000	600
29. Lucerna (<i>Medicago sativa</i>)	1000	600
30. Luk crni (<i>Allium cepa</i>)	2000	1500
31. Luk bijeli (<i>Allium sativum</i>)	3	3
32. Luk kozjak (<i>Allium ascalomicum</i>)	2000	1500
33. Lupina (<i>Lupinus</i> sp.)	500	400
34. Motovilac (<i>Valerianella olitoria</i>)	2000	1500
35. Mrkva (<i>Daucul carota</i>)	500	500
36. Paprika (<i>Capsicum annum</i>)	500	300
37. Paštrnjak (<i>Pastinaca sativa</i>)	500	400
38. Patlidžan (<i>Solanum melongena</i>)	500	400
39. Peršun (<i>Petroselinum hortenze</i>)	500	300
40. Prasa (<i>Allium porrum</i>)	2000	1500
41. Proso (<i>Panicum miliacem</i>)	50	50
42. Pšenica (<i>Triticum vulgare</i>)	3	3
43. Radič (<i>Cichorium intybus</i> var. <i>foliosus</i>)	2000	1500
44. Paradajz (<i>Lycopersicum esulentum</i>)	500	300

OBRAZAC broj 2.

(Naziv ovlaštenog pravnog lica za stručni pregled)

Datum pregleda _____

ZAPISNIK br. _____
o stručnom pregledu nad sjemenskim usjevom

I. PROIZVOĐAČ

1. Naziv proizvođača _____
2. Sjedište (adresa): _____

II. PORIJEKLO ZASIJANOG SJEMENA

1. Vrsta sjemena: _____
2. Sorta-hibrid: _____ 3. Zasijana kategorija: _____
4. Uvjerenje: broj: _____ datum: _____ izdato od: _____
5. Deklaracija: broj: _____ datum: _____ izdata od: _____
6. Naziv i sjedište proizvođača zasijanog sjemena: _____

III. SJEMENSKI USJEV

1. Površina parcele (ha): _____ 2. Oznaka (naziv i broj): _____
3. Predusjev: _____ 4. Izvještaj br. _____ od _____
o izvršenoj analizi zemljišta na karantenske i ekonomski štetne nematode (za vrste bilja i nematode navedene u Mjerilima Pravilnika o obaveznom zdravstvenom pregledu usjeva i objekata, sjemena i sadnog materijala poljoprivrednog i šumskog bilja), što ga je izdao _____
5. Datum sjetve-sadnje: _____
6. Zakorovljenost (0-3) i vrsta korova: _____ 7. Primjese u %: _____
8. Postojanje i jačina napada bolesti i štetočina (prema Mjerilima iz člana 8. Pravilnika o obaveznom zdravstvenom pregledu usjeva i objekata, sjemena i sadnog materijala poljoprivrednog i šumskog bilja) _____
9. Polijeganje usjeva na parceli u %: _____
10. Uzjednačenost (1-5): _____
11. Prostorna izolacija (m): _____
12. Genetska čistoća sorte u %: _____
13. Očekivani prinos (kg/ha): _____
14. Ukupno (kg/t) naturalnog sjemena: _____
15. Mjere određene proizvođaču: _____
16. Sorta-hibrid priznaje se u kategoriju: _____

Za proizvođača:

Stručni pregled obavio:

(potpis)

(potpis)

OBRAZAC broj 3.

(Naziv ovlaštenog pravnog lica za stručni pregled)

ZAPISNIK broj _____
o stručnom pregledu zakidanja metlica u
sjemenskom usjevu hibridnog kukuruza i
samoplodnih linija

1. Proizvođač: _____
2. Sjedište (adresa): _____
3. Naziv hibrida _____ linija, otac _____
majka _____
4. Oznaka parcele (naziv i broj) _____
5. Površina (ha) _____
6. Prostorna izolacija (m) _____
7. Stanje usjeva
- a) % majčinskih biljaka koji imaju svilu _____
- b) % nezaknutih metlica koje praše polen _____
- c) % netipičnih očinskih biljaka _____
- d) % netipičnih majčinskih biljaka _____
8. Prisutnost i jačina napada bolesti i štetočina
(prema Mjerilima iz člana 8. Pravilnika o obaveznom zdravstvenom pregledu usjeva i
objekata, sjemena i sadnog materijala poljoprivrednog i šumskog bilja)

9. Mjere određene proizvođaču _____

Datum pregleda _____

Za proizvođača:

(potpis)

Stručni pregled obavio:

(potpis)

OBRAZAC broj 4.

(Naziv ovlaštenog pravnog lica za stručni pregled)

ZAPISNIK broj _____
o stručnom pregledu nad sjemenskim usjevom
hibridnog kukuruza

1. Naziv proizvođača _____
2. Sjedište (adresa) _____
3. Naziv hibrida _____
4. Oznaka parcele (naziv, broj i dr.) _____
5. Površina (ha) _____
6. Sortna čistoća:
 - a) % netipičnih klipova - prije sušenja _____
 - b) % klipova sa sjemenom netipičnim po boji, veličini i drugim svojstvima _____
7. Prisutnost i jačina napada bolesti i štetočina
(prema Mjerilima iz člana 8. Pravilnika o obaveznom zdravstvenom pregledu usjeva i objekata, sjemena i sadnog materijala poljoprivrednog i šumskog bilja)
8. Porijeklo upotrijebljenog sjemenskog materijala
 - a) broj i datum uvjerenja - deklaracije _____
 - b) _____
(naziv i sjedište proizvođača zasijanog sjemena)
9. Očekivani prinos (kg/ha) _____ i ukupno (kg/tona) _____
naturalnog sjemena (utvrditi u zadnjem pregledu)
10. Mjere određene proizvođaču _____
11. Hibrid se priznaje kao sjemenski usjev _____.

Datum pregleda _____

Za proizvođača:

(potpis)

Stručni pregled obavio:

(potpis)

OBRAZAC broj 5.

(Naziv ovlaštenog pravnog lica za stručni pregled)

ZAPISNIK broj _____
o stručnom pregledu nad sjemenskim usjevom
sorata i hibrida suncokreta

1. Naziv proizvođača _____
2. Sjedište (adresa) _____
3. Naziv sorte, hibrida, linija _____
otac _____ majka _____
4. Oznaka parcele (naziv i broj) _____
5. Površina (ha) _____
6. Prostorna izolacija (m) _____
7. Stanje usjeva:
 - a) % više cvjetnih biljaka (u sorte) _____
 - b) % netipičnih biljaka (za sortu) visinom stabljike i s
nasađenim glavama _____
 - c) % netipičnih biljaka u vrijeme cvatnje _____
 - d) % fertilnih biljaka u hibrida na bazi CMS u fazi cvatnje

 - e) % biljaka netipičnog sjemena u fazi fiziološke zriobe u
linija i hibrida _____
8. Prisutnost i jačina napada bolesti i štetočina (prema Mjerilima iz člana 8. Pravilnika o obaveznom zdravstvenom pregledu usjeva i objekata, sjemena i sadnog materijala poljoprivrednog i šumskog bilja)

9. Mjere određene proizvođaču _____
10. Očekivani prinos kg/ha _____
ukupno kg/tona _____
11. Hibrid se priznaje kao sjemenski _____

Datum pregleda _____

Za proizvođača:

(potpis)

Stručni pregled obavio:

(potpis)

OBRAZAC broj 6.

(Naziv ovlaštenog pravnog
lica za stručni pregled)

Broj:
Datum:
Mjesto:

UVJERENJE broj _____
o priznavanju sjemenskog usjeva

1. Proizvođač _____

2. Sjedište (adresa): _____

3. Vrsta sjemena (narodni naziv i latinski): _____

4. Sorta - hibrid: _____

5. Godina proizvodnje: _____

6. Porijeklo proizvedenog sjemena:

a) _____
(naziv i sjedište ovlaštene ustanove koja je izdala uvjerenje o priznavanju sjemenskog usjeva)

b) broj i datum deklaracije o kvalitetu sjemena uz otpremnicu:

7. Površina sjemenskog usjeva (ha): _____

8. Procjena ukupnoga prinosa naturalnog sjemena u kg/t: _____

Na osnovu člana 10. stav 1. Zakona o sjemenu i sadnom materijalu poljoprivrednog bilja ("Službene novine Federacije BiH", broj 55/01), zapisnika broj _____ od _____ o obavljenom stručnom pregledu, priznaje se sjemenski usjev, kategorija

M.P.

(potpis)

(Naziv ovlaštenog pravnog lica za stručni pregled) _____

OBRAZAC broj 7.

IZVJEŠTAJ
o objavljenom stručnom pregledu nad sjemenskim usjevom _____ godine

Red. broj	NAZIV I SJEDIŠTE PROIZVOĐAČA SIEMENA	VRSTA	SORTA HIBRID	KATE-GORJUA	PRJAVLJENO ZA NADZOR ha	PRIZNATO ha	ODBIJENO ha	RAZLOZI ODBIJANJA			PROCI. PRINOSA UKUPNO kg/tona	PRIMJEDBE
1	2	3	4	5	6	7	8	bolesti štetočine* ha	zakoro- vijenost ha	ostali razlozi ha	12	13

* Navesti tačan naziv bolesti i štetočina.
Datum, _____ godine

M.P.

(potpis)

Na temelju članka 9. stavak 4. i članka 10. stavak 3. Zakona o sjemenu i sadnom materijalu poljoprivrednog bilja ("Službene novine Federacije BiH", broj 55/01), federalni ministar poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva donosi

PRAVILNIK

O STRUČNOM PREGLEDU SJEMENSKOG USJEVA POLJOPRIVREDNOG BILJA

Članak 1.

Ovim pravilnikom propisuje se način i postupak provođenja stručnog pregleda nad sjemenskim usjevom poljoprivrednog bilja, stupanj stručne spreme osobe koja obavlja stručni pregled, kategorija sjemena do koje je dopušteno sjeme umnožavati, jedinstvene metode za obavljanje stručnog pregleda za određene vrste poljoprivrednog bilja, kontrolno polje, te obrasci prijave, popis zasijanih sjemenskih usjeva, zapisnika, uvjerenja, izvješća i knjiga popisa o izdanim uvjerenjima, koji se nalaze u dodatku ovoga pravilnika i čine njegov sastavni dio.

Članak 2.

Stručni pregled nad sjemenskim usjevom poljoprivrednog bilja, glede ovoga pravilnika, jest obavljanje obaveznog pregleda sjemenskih usjeva žitarica, industrijskog, krmnog i povrtnog bilja i krumpira radi utvrđivanja podrijetla uporabljenog sjemena, čistoće vrste, autentičnosti i čistoće sorte, kategorije sjemena, zdravstvenog stanja usjeva i drugog što je propisano ovim pravilnikom. Zdravstveno stanje sjemenskih usjeva utvrđuje se na temelju propisa o zaštiti bilja od bolesti i štetočina - Zakon o zaštiti bilja od bolesti i štetočina koje ugrožavaju cijelu zemlju i Zakon o zaštiti bilja od bolesti i štetočina ("Službeni list Republike BiH", broj 13/94) i propisa donesenih na temelju citiranih zakona.

Stručni pregled nad sjemenskim usjevom poljoprivrednog bilja može obavljati osoba sa (najmanje) stručnom spremom sedmog stupnja obrazovanja (VII/1) poljoprivrednog fakulteta ratarskog ili općeg smjera, sa najmanje tri godine radnog iskustva u struci.

Članak 3.

Vrsta, sorta, kategorija, kakvoća i podrijetlo sjemenskog materijala uporabljenog za proizvodnju, odnosno umnožavanje sjemena utvrđuje se na temelju uvjerenja o priznavanju sjemenskog usjeva i deklaracije o kakvoći sjemena, uz otpremnicu.

Za uporabljeni sjemenski materijal koji potječe iz uvoza, podrijetlo sorte, vrste i kategorije sjemena utvrđuje se na temelju certifikata o sortnosti izdanog od ovlaštene institucije zemlje izvoznika, kakvoće sjemena na temelju certifikata o kakvoći sjemena, a zdravstveno stanje na temelju certifikata o zdravstvenom stanju, uz otpremnicu i obavezan zdravstveni pregled na graničnom prijelazu sukladno odredbi članka 21. Zakona o zaštiti bilja od bolesti i štetočina koje ugrožavaju cijelu zemlju.

Članak 4.

Predušjev na zemljištu na kojem je zasnovan sjemenski usjev utvrđuje se na temelju dokumentacije o korištenju tog zemljišta u prethodnim godinama i neposrednim uvidom na licu mjesta.

Predušjev nakon kojeg će se uzgajati sjemenski usjev ne smije biti u suprotnosti s uzgojem vrste ili podvrste sjemena koje se namjerava proizvoditi.

Članak 5.

Čistoća vrste, autentičnost i genetska čistoća sorte, odnosno linija ili roditeljskih komponenta utvrđuje se pregledom usjeva u fazama razvoja kada su svojstva najbolje izražena na biljkama usjeva.

Članak 6.

Pregledom općeg stanja i razvoja sjemenskog usjeva utvrđuju se izgled i ujednačenost usjeva, njegov porast, te druga značajna svojstva biljaka te vrste, odnosno sorte.

Članak 7.

Pregledom prostorne izolacije utvrđuje se udaljenost sjemenskih usjeva od drugih usjeva iste ili drugih vrsta ili sorti s kojima može doći do križanja, prema tabeli broj 4., koja se nalazi u dodatku ovoga pravilnika i čini njegov sastavni dio.

Članak 8.

Pregledom zakorovljenosti sjemenskog usjeva utvrđuje se stupanj prisutnosti pojedinih vrsta korovskih biljaka u sjemenskom usjevu, a posebice vrsta korova koje utječu na uporabnu vrijednost sjemena.

Članak 9.

Proizvođač sjemena dužan je podnijeti prijavu za stručni pregled nad sjemenskim usjevom znanstvenoj ili znanstveno-istražiteljskoj ustanovi (u daljnjem tekstu: ovlaštena ustanova) koju ovlasti federalni ministar poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (u daljnjem tekstu: federalni ministar) nakon obavljene sjetve, odnosno sadnje, a najkasnije 30 dana prije prvog pregleda.

Uz prijavu obavezno se prilaže:

1. uvjerenje o priznavanju sjemenskog usjeva, a za sjemenski materijal iz uvoza certifikat o sortnosti izdat od ovlaštene institucije zemlje izvoznika;
 2. ugovor o kooperaciji s drugim proizvođačem sjemena;
 3. deklaracija o kakvoći sjemena poljoprivrednog bilja (uz otpremnicu);
 4. skica lokacije parcele na kojoj je zasijan sjemenski usjev.
- Prijava se podnosi na obrascu broj 1., koji se nalazi u dodatku ovoga pravilnika i čini njegov sastavni dio.

Članak 10.

Za svaku vrstu, sortu, odnosno hibrid sjemenskog usjeva mora se obaviti određen broj pregleda u tijeku vegetacije, odnosno poslije ubiranja sjemenskog usjeva, na način utvrđen Jedinstvenim metodama za obavljanje stručnog pregleda sjemenskih usjeva, koje se nalaze u dodatku ovoga pravilnika i čine njegov sastavni dio.

Sjemenski usjev može se priznati nakon obavljenih obaveznih pregleda propisanih ovim pravilnikom.

Stručni pregled nad sjemenskim usjevom obavlja se u prisutnosti proizvođača sjemena, odnosno odgovorne osobe.

Članak 11.

Nakon svakog obavljenog stručnog pregleda nad sjemenskim usjevom sastavlja se zapisnik na obrascima br. 2, 3, 4. i 5., koji se nalaze u dodatku ovoga pravilnika i čine njegov sastavni dio.

Zapisnik se sastavlja u tri primjerka, dva primjerka zadržava ovlaštena ustanova koja je vršila stručni pregled, od kojih jedan primjerak ovlaštena institucija dostavlja Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (u daljnjem tekstu: Federalno ministarstvo). Treći primjerak ostaje proizvođaču poljoprivrednog sjemena.

Zapisnik iz stavka 1. ovoga članka sastavlja se posebno za svaku parcelu sjemenskog usjeva.

Iznimno od stavka 3. ovoga članka, sa više parcela iste vrste, sorte i kategorije sjemenskog usjeva i istog proizvođača sjemena može se sastaviti jedan zajednički zapisnik ako se obveznim pregledom utvrdi da su na tim parcelama svi bitni elementi stručnog pregleda iz čl. 4, 5, 6, 7. i 8. ovoga pravilnika potpuno identični.

Članak 12.

Nakon provedenog stručnog pregleda nad sjemenskim usjevom i na temelju nalaza i zapisnika stručnog pregleda, ovlaštena ustanova izdaje uvjerenje o priznavanju sjemenskog usjeva u roku od 15 dana od zadnjeg pregleda za certificirano sjeme prve, druge i treće generacije, te dvolinijskih, trolinijskih i četverolinijskih hibrida, a za krumpir u roku od 45 dana od zadnjeg pregleda. Za proizvedeno predtemeljno i temeljno sjeme i sjeme samooplodnih linija uvjerenje izdaje oplemenjivač sorte.

Uvjerenja se izdaju na obrascu broj 6., koji se nalazi u dodatku ovoga pravilnika i čini njegov sastavni dio.

Članak 13.

O obavljenom stručnom pregledu nad sjemenskim usjevom ovlaštena ustanova je dužna izvještavati Federalno ministarstvo jednom godišnje, oplemenjivač sorte ovlaštenu ustanovu, najkasnije do 31. prosinca tekuće godine.

Izvrješće se dostavlja na obrascu broj 7., koji se nalazi u dodatku ovoga pravilnika i čini njegov sastavni dio.

Članak 14.

Ovlaštena ustanova, odnosno oplemenjivač sorte obavezan je voditi popis o usjevu za proizvodnju sjemena prema propisanim obrascima 1.a i broj 8., koji se nalaze u dodatku ovoga pravilnika i čine njegov sastavni dio.

Popis iz stavka 1. ovoga članka vodi se u obliku knjige.

Članak 15.

Uz knjigu popisa osniva se zbirka dokumenata u koju se unose dokumenti izdani u svezi s obavljenim stručnim pregledom ako pregledani usjev odgovara uvjetima proizvodnje, i to:

1. zapisnik o obavljenom stručnom pregledu nad usjevom;
2. uvjerenje o priznavanju sjemenskog usjeva i
3. svjedodžbe o zdravstvenom stanju usjeva.

Članak 16.

Proizvođač sjemena može, ovisno o vrsti bilja, umnožavati sjeme do kategorije:

1. strne žitarice (pšenice, ječam, zob, raž, tritikale), heljda i proso - certificirano sjeme druge generacije (C2);
2. kukuruz-jednostruki (SC), dvostruku (DC) i trostruki hibrid (TWC);
3. soja, uljana repica, uljana rotkva, tikva te konoplja - certificirano sjeme druge generacije (C2);
4. suncokret F1 - prva generacija;
5. šećerna repa - certificirano sjeme prve generacije (C1);
6. krumpir, povrće i lan - certificirano sjeme treće generacije (C3);
7. sorte krmnog bilja (lucerka, djeteline, trave, lupina i ostalo) - certificirano sjeme druge generacije (C2);
8. hibridi krmnog bilja - F1 prva generacija;
9. duhan - F1 prva generacija
10. povrće standardno sjeme. Standardno sjeme povrća proizvodi se umnožavanjem certificiranog sjemena treće generacije ili viših kategorija. Standardno sjeme povrća ne može se koristiti za daljnje umnožavanje, a genetska čistoća standardnog sjemena mora ispunjavati norme za certificirano sjeme treće generacije (C3), utvrđene u Tabeli broj 3., koja se nalazi u dodatku ovoga pravilnika i čini njegov sastavni dio.

Članak 17.

Uvjerenja o priznavanju sjemenskog usjeva izdana do dana stupanja na snagu ovoga pravilnika ostaje na snazi i nakon stupanja na snagu ovoga pravilnika.

Članak 18.

Danom stupanja na snagu ovoga pravilnika prestaje primjena Pravilnika o jedinstvenoj metodi za vršenje stručne kontrole nad proizvodnjom poljoprivrednog sjemena i o obrascu uvjerenja o priznavanju sjemenskog usjeva ("Službeni list SRBiH", broj 39/82).

Članak 19.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH".

Broj 01-02-7-1/04
5. veljače 2004. godine
Sarajevo

Ministar
Marinko Božić, v. r.

JEDINSTVENE METODE ZA OBAVLJANJE STRUČNOG PREGLEDA SJEMENSKIH USJEVA

A. METODE ZA OBAVLJANJE STRUČNOG PREGLEDA NAD SJEMENSKIM USJEVIMA ŽITARICA

I. Strne žitarice, heljda i proso

Za strne žitarice (pšenicu, ječam, zob, raž, tritikale), heljdu i proso obvezna su najmanje dva pregleda.

Prvi pregled obavlja se u punoj cvatnji biljaka, klanjanju ili metličanju. Tim se pregledom utvrđuje genetska čistoća sorte, odnosno čistoća vrste, prisutnost korova, ujednačenost i opće stanje te polijeganje usjeva.

Drugi pregled obavlja se kad su biljke u voštanoj zriobi. Tim se pregledom utvrđuje postotak primjesa drugih vrsta i sorata, genetska čistoća sorte, prisutnost korova i opće stanje te polijeganje usjeva.

Usjev strnih žitarica priznat će se kao sjemenski ako je utvrđeno:

- a) da su bili ispunjeni uvjeti sukladno normama utvrđenim u tabeli broj 1;
- b) da su bili ispunjeni uvjeti za prostornu izolaciju sukladno normama utvrđenim u tabeli 4;
- c) da je polijeganje biljaka u usjevu manje na 20 % površine u vrijeme prvog pregleda (ako je usjev polegao samo na jednom dijelu parcele, neće se priznati taj dio parcele);
- d) ujednačenost usjeva ocjenjuje se ocjenom od 1-5; usjevi ocijenjeni ocjenom 1 potpuno su ujednačeni i sposobni za žetvu na ukupno zasijanoj površini, a usjevi ocijenjeni ocjenom 5 ne zadovoljavaju kriterijima sjemenskog usjeva (ocjenom ujednačenosti ocjenjuje se bujnost, pokrovnost, razvojna faza usjeva, oštećenost usjeva vremenskim nepogodama i agrotehničkim zahvatima);
- e) da u vrijeme zadnjeg pregleda nije bilo klasova, metlica, atipičnih biljaka i drugih vrsta žitarica;
- f) da nije bilo divlje zobi (*Avena fatua* L. ili *Avena ludoviciana* Durieu) i bročičke (*Galium* sp.).

Usjev heljde priznat će se kao sjemenski ako se utvrdi da je prisutnost tatarske heljde (*Polygonum tataricum* L.) bila manja od 2 %.

TABELA 1.

NORME ZA PRIZNAVANJE SJEMENSKIH USJEVA PŠENICE, JEČMA, ZOB, RAŽI I TRITIKALEA

Kategorija	Temeljno sjeme (O)	Certificirano sjeme	
		prve generacije (C1)	druge generacije (C2)
Genetska čistoća sorte %	99,9	99,8	99,7

Autentičnost i genetska čistoća sorte, odnosno čistoća vrste usjeva strnih žitarica utvrđuje se preciznim pregledom uzorka na nadziranoj jedinici. Za nadziranu jedinicu uzima se površina od 100 m². Nadzirana jedinica od 100 m² uzima se za površinu od 10 ha. Za svakih daljnjih 10 ha nove površine sjemenskog usjeva uzima se nova nadzirana jedinica od 100 m².

II. Kukuruz

1. U proizvodnji hibridnog sjemena kukuruza obvezno je najmanje šest pregleda. Prvi pregled obavlja se u vrijeme kad biljka razvije 5-7 listova, drugi, treći i četvrti za vrijeme oplodnje, peti pred berbu, a šesti pregled prije sušenja.

Usjev hibrida kukuruza priznat će se kao sjemenski (nakon svih pregleda) ako je utvrđeno:

- a) da su majčinske biljke bile udaljene najmanje 200 m od drugih usjeva kukuruza;
- b) da u očinskim biljkama za vrijeme rasipanja polena nije bilo više od 0,1 % netipičnih biljaka;
- c) da u majčinskim biljkama za posljednjeg pregleda u vrijeme oplodnje (rasipanja polena) nije bilo više od 0,1 % netipičnih biljaka;
- d) da u bilo kojem pregledu u vrijeme skidanja metlica na majčinskim biljkama nije bilo više od 0,5 % metlica koje rasipaju polen, odnosno da u sva tri pregleda nije bilo ukupno više od 0,8 % takvih metlica (pod uvjetom da 5 % ili više majčinskih biljaka imaju svilu sposobnu za oplodnju);
- e) da u pregledu klipa prije sušenja nije bilo više od 0,1 % netipičnih klipova ili više od 0,2 % klipova sa sjemenom netipičnim po boji, veličini i obliku, te drugim svojstvima.

2. Metlice zaperaka, dijelovi metlica ili metlice glavne biljke uračunavaju se u biljke koje su rasipale polen pod uvjetom da su središnje i bočne metlice duge 5 ili više centimetara, a da su prašnici izašli iz cvjetova.

3. U proizvodnji hibridnog sjemena na temelju sterilnosti prašnika na majčinskoj komponenti primjenjivat će se ista mjerila u nadzoru oplodnje (oprašivanja) kao i u proizvodnji s normalno fertilnim komponentama.

4. Za utvrđivanje postotka atipičnih biljaka u majčinske i očinske komponente, kao i za utvrđivanje postotka majčinskih biljaka koje praše polen i imaju sposobnu svilu za oplodnju u proizvodnji sjemenskog kukuruza, uzima se za nadziranu jedinicu 500 biljaka u redu. Na površini do 10 ha uzima se pet nadziranih jedinica, a za svakih daljnjih 10 ha uzima se po jedna nadzirana jedinica više (primjer: za površinu od 10 ha uzima se pet nadziranih jedinica a za 20 ha šest nadziranih jedinica itd.).

Nadzirane jedinice moraju biti ravnomjerno raspoređene na pregledavanoj površini, a o čemu odlučuje odgovorna osoba koja obavlja pregled.

B. METODE ZA OBAVLJANJE STRUČNOG PREGLEDA NAD SJEMENSKIM USJEVIMA INDUSTRIJSKOG BILJA

I. Suncokret

1. U proizvodnji sortnog sjemena obvezna su najmanje tri pregleda.

Prvi pregled obavlja se u fazi razvoja 3-4 para listova radi kontrole izolacije i samoniklih biljaka suncokreta u prostoru izolacije.

Drugi pregled obavlja se prije cvatnje radi uklanjanja atipičnih biljaka koje su granate, stršeće i s nasadenim glavama.

Treći pregled obavlja se u početku tehničke zriobe radi provjeravanja jesu li uklonjene biljke koje su granate, stršeće i s nasadenim glavama, te radi utvrđivanja sortnih svojstava biljaka i sjemena.

Usjev suncokreta priznat će se kao sjemenski ako je utvrđeno:

- da u usjevu u početku tehničke zriobe nije bilo više od 3 % višecvjetnih biljaka;
- da u usjevu u početku tehničke zriobe nije bilo više od 5 % visinom stabljike netipičnih biljaka za sortu i biljaka s nasadenim glavama;
- da je prostorna izolacija bila sukladna normama utvrđenim u tabeli broj 4.

2. U proizvodnji sjemena hibrida i roditeljskih linija suncokreta obvezna su najmanje četiri pregleda.

Prvi pregled obavlja se u fazi razvoja 3-4 para listova radi utvrđivanja prostorne izolacije, samoniklih biljaka i netipičnih biljaka suncokreta u prostoru izolacije i u samom usjevu.

Drugi pregled obavlja se u fazi potpune butonizacije (pupanja) radi utvrđivanja genetske čistoće usjeva.

Treći pregled obavlja se u fazi početka cvatnje radi kontrole oplodnje i uklanjanja fertilnih biljaka u muškoj sterilnoj komponenti.

Četvrti pregled obavlja se u fazi fiziološke zriobe radi utvrđivanja izjednačenosti usjeva i karakterističnih svojstava biljaka i sjemena tipičnih za liniju-hibrid.

Usjev hibridnog sjemena suncokreta i roditeljskih linija priznat će se kao sjemenski ako je utvrđeno:

- da je usjev zasijan na parceli gdje u plodoredu nije bio zastupljen suncokret ili druga uljarica u posljednjih pet godina;
- da u usjevu prije cvatnje nije bilo više od 0,2 % netipičnih biljaka;
- da u usjevu linija majke i usjevu hibrida na bazi citoplazmatske muške sterilnosti (CMS) u fazi cvatnje nije bilo u sterilnoj formi više od 0,5 % fertilnih biljaka;
- da u usjevu linija i hibrida u fazi fiziološke zriobe nije bilo više od 1 % biljaka netipična sjemena;
- da je prostorna izolacija bila sukladna normama utvrđenim u tabeli broj 4., te da su pravovremeno uklonjene samonikle biljke u prostoru izolacije.

3. Za utvrđivanje postotka atipičnih biljaka u usjevu i postotka fertilnih biljaka u usjevu hibrida na bazi citoplazmatske muške sterilnosti (CMS) u fazi cvatnje, te postotka biljaka s netipičnim sjemenom u fazi fiziološke zriobe uzima se za nadziranu jedinicu 500 biljaka u redu. Na površini od 10 ha uzima se 5 nadziranih jedinica, a za svakih daljnjih 10 ha uzima se po jedna nadzirana jedinica više (primjer: za površinu od 10 ha uzima se 5 nadziranih jedinica, a za 20 ha 6 nadziranih jedinica itd.). Nadzirane jedinice moraju biti ravnomjerno raspoređene na pregledavanoj površini.

II. Soja

Za soju obvezna su najmanje dva pregleda.

Prvi pregled obavlja se u vrijeme cvatnje radi utvrđivanja genetske čistoće, zakorovljenosti i prostorne izolacije, te polijeganja.

Drugi pregled obavlja se u vrijeme zriobe radi provjeravanja genetske čistoće i zakorovljenosti usjeva.

Usjev soje priznat će se kao sjemenski ako je utvrđeno:

- da je genetska čistoća kategorije temeljnog sjemena 99,5 %, certificiranog sjemena prve generacije 99 %, a certificiranog sjemena druge generacije 98 %;
- da je prostorna izolacija bila sukladna normama utvrđenim u tabeli broj 4;
- da intenzitet zakorovljenosti nije veći od ocjene 1 (poglavlje G točka 1.).

Za utvrđivanje postotka genetske čistoće usjeva soje uzima se za nadziranu jedinicu 500 biljaka u redu. Na površini od 10 ha uzima se 5 nadziranih jedinica, a za svakih daljnjih 10 ha uzima se po jedna nadzirana jedinica.

III. Šećerna repa

1. U proizvodnji sjemena šećerne repe u dvogodišnjem razdoblju, a kad se presadnice proizvode kao naknadni ili postrni usjev, obvezni su jedan pregled u prvoj vegetacijskoj godini i dva pregleda u drugoj vegetacijskoj godini.

Prvi jesenski pregled obavlja se tijekom rujna ili listopada. Ovim pregledom utvrđuje se sklop biljaka, zakorovljenost usjeva, daju se preporuke za njegu usjeva te za vađenje i trpljenje presadnica.

Kad se presadnice proizvode kao glavni usjev, potrebna su dva pregleda u prvoj vegetacijskoj godini i dva pregleda u drugoj vegetacijskoj godini.

U prvoj vegetacijskoj godini prvi pregled obavlja se krajem svibnja radi utvrđivanja sklopa, genetske čistoće i zakorovljenosti, a drugi tijekom rujna ili listopada radi preporuke za vađenje i trpljenje presadnica.

U drugoj godini prvi pregled obavlja se u maju radi utvrđivanja prostorne izolacije, sklopa i faze razvoja majčinske i očinske komponente i zakorovljenosti, a drugi pregled obavlja se pred žetvu radi utvrđivanja genetske čistoće, zakorovljenosti i procjene prinosa.

2. U proizvodnji sjemena šećerne repe (izravnom sjetvom) obvezna su najmanje tri pregleda. Prvi pregled obavlja se u listopadu u godini sjetve radi utvrđivanja prostorne izolacije, zakorovljenosti i prisutnosti samoniklih biljaka. Drugi pregled obavlja se u svibnju, a treći krajem lipnja iduće godine. Ovim pregledima utvrđuje se prostorna izolacija, ostvareni sklop, genetska čistoća sorte, ocjena zakorovljenosti i faze razvoja majčinske i očinske komponente.

Usjev šećerne repe priznati će se kao sjemenski ako je utvrđeno:

- da je prostorna izolacija bila sukladna normama utvrđenim u tabeli broj 4.;
- da je usjev zasijan na parceli na kojoj u plodoredu u posljednjih šest godina nije bio zastupljen sjemenski ili industrijski usjev bilo koje vrste iz roda Beta;
- da u usjevu ili unutar prostorne izolacije u fazi cvatnje nije bilo ni jedne biljke biljnih vrsta divljih repa, stočne repe ili cvekle;
- da broj netipičnih biljaka nije veći od 3-5 % (na 500 promatranih biljaka).

Pri određivanju postotka netipičnih biljaka koristi se uzorak koji čini 500 biljaka u redu i to za površine: do 5 ha obvezna su tri uzorka, 5-10 ha 5 uzorka i za svaki daljnjih 10 ha po jedan uzorak više.

IV. Lan

Za lan su obvezna najmanje dva pregleda.

Prvi pregled obavlja se u vrijeme cvatnje radi utvrđivanja genetske čistoće, zakorovljenosti, prostorne izolacije i polijeganja usjeva.

Drugi pregled obavlja se pred žetvu radi utvrđivanja genetske čistoće, zakorovljenosti, polijeganja usjeva i prinosa sjemena.

Usjev lana priznat će se kao sjemenski ako je utvrđeno:

- da je prostorna izolacija bila sukladna normama utvrđenim u tabeli 4.;
- da u drugom pregledu nije bilo korova ambrozije (*Ambrosia artemisifolia* L.) i viline kose (*Cuscuta* spp.), te da vodnjače (*Orobancha ramosa* L.) u oba pregleda nije bilo više od jedne biljke na 10 m²;
- da broj netipičnih biljaka nije veći od 3 %.

V. Konoplja

Za konoplju su obvezna najmanje dva pregleda.

Prvi pregled obavlja se u vrijeme cvatnje radi utvrđivanja prostorne izolacije, zakorovljenosti i genetske čistoće usjeva.

Drugi pregled obavlja se pred žetvu radi utvrđivanja genetske čistoće, izjednačenosti i visine porasta usjeva, te procjene prinosa sjemena.

Usjev konoplje priznat će se kao sjemenski ako je utvrđeno:

- da je prostorna izolacija bila sukladna normama utvrđenim u tabeli broj 4.;
- da u drugom pregledu nije bilo korova;
- da su biljke više od 150 cm;
- da broj netipičnih biljaka nije veći od 3 %.

VI. Duhan

Za duhan su obvezna najmanje dva pregleda.

Prvi pregled obavlja se prije pojave cvjetnih pupova radi čišćenja temeljnog tipa od biljaka drugih tipova.

Drugi pregled obavlja se u vrijeme pojave cvjetnih pupova radi uklanjanja svih netipičnih biljaka iz temeljnog tipa.

Usjev duhana priznat će se kao sjemenski ako je utvrđeno:

- da broj netipičnih biljaka nije veći od 3 %;
- da je prostorna izolacija bila sukladna normama utvrđenim u tabeli broj 4.;
- ako se provodi ručna kastracija ili ručno oprашivanje, te za hibride dobivene na bazi muške sterilnosti, prostorna izolacija nije potrebna;
- da zakorovljenost usjeva nije bila veća od ocjene 1 (poglavlje G točka 1.).

VII. Uljana repica i uljana rotkvica

Za uljanu repicu i uljanu rotkvicu obvezna su najmanje dva pregleda.

Prvi pregled obavlja se u vrijeme cvatnje, a drugi u vrijeme kad najmanje 60 % biljaka dostigne tehnološku zriobu.

U prvom pregledu utvrđuje se genetska čistoća, prostorna izolacija i postotak primjese. Svako uzorkovano mjesto mora imati površinu od najmanje 150 m² (100 x 1,5 m).

Najveći dopušteni broj biljaka - primjese po svakom uzorkovanom mjestu iznosi:

Naziv	O	C1	C2
Biljaka koje pripadaju drugoj sorti iste vrste	0	5	10
Biljaka drugih vrsta sjeme kojih se čišćenjem teško izdvaja	0	5	10
Biljaka korova sjeme kojih se čišćenjem teško izdvaja	0	10	25

U drugom pregledu mora se utvrditi genetska čistoća i stupanj zriobe.

Usjev uljane repice i uljane rotkvice priznat će se kao sjemenski ako je utvrđeno:

- da zakorovljenost nije bila veća od ocjene 1 (poglavlje G točka 1.);
- da u usjevu nije bilo primjese drugih sorti iste vrste više nego što je dopušteno za pojedine kategorije sjemena;
- da nije bilo drugih vrsta ili korova, sjeme kojih se čišćenjem teško izdvaja (više nego što je dopušteno za pojedine kategorije sjemena);
- da je prostorna izolacija bila sukladna normama utvrđenim u tabeli broj 4.

VIII. Sirak (zrnaš)

Za sirak su obvezna najmanje tri pregleda.

Prvi pregled obavlja se u vrijeme kad biljke imaju 9-10 listova, drugi u vrijeme metličanja, a treći pred žetvu u vrijeme voštane zriobe.

Prvim pregledom utvrđuje se genetska čistoća, podrijetlo sjemena, zasijana površina, ujednačenost i prostorna izolacija.

Drugim pregledom provjerava se jesu li uklonjene netipične biljke i biljke s kovrčavom metlicom.

Trećim pregledom utvrđuje se genetska čistoća, ujednačenost i stupanj zriobe, te se ocjenjuje očekivani prinos naturalnog suhog sjemena.

Usjev sirka priznat će se kao sjemenski ako je utvrđeno:

- da postotak primjese drugih biljaka nije bio veći od 0,5 % ili da postotak primjese drugih sorti sirka nije bio veći od 0,5 %;
- da u usjevu nije bilo više od 10 % atipičnih biljaka sirka;
- da u usjevu nije bilo biljaka s kovrčavim metlicama više od 1 %;
- da je prostorna izolacija bila sukladna normama utvrđenim u tabeli broj 4.;
- da zakorovljenost nije bila veća od ocjene 1 (poglavlje G točka 1.);
- da u usjevu nije bilo vrsta korova roda *Sorghum* kojima se prenose bolesti.

C. METODE ZA OBAVLJANJE STRUČNOG PREGLEDA NAD SJEMENSKIM USJEVIMA KRMNOG BILJA

I. Krmne korjenjake (repa, mrkva, keleraba i dr.)

Za repu, mrkvu i kelerabu obvezna su najmanje tri pregleda.

Prvi pregled obavlja se u godini u kojoj se proizvode i sade presadnice ili u kojoj se izravno siju na stalno mjesto. Prvim pregledom utvrđuju se površina, podrijetlo i kategorija sjemena, genetska čistoća, prostorna izolacija, zakorovljenost i ujednačenost usjeva.

Drugi pregled obavlja se početkom vegetacije nakon prezimljenja, a prije cvatnje, radi provjere genetske čistoće, prostorne izolacije i zakorovljenosti.

Treći pregled obavlja se pred žetvu radi utvrđivanja genetske čistoće, davanja preporuke proizvođaču za žetvu i utvrđivanja vremena žetve, te se procjenjuje očekivani prinos naturalnog suhog sjemena.

II. Krmne kupusnjake (krmni kelj, krmna repica, krmna ogrštica i dr.)

Za krmni kelj obvezna su najmanje dva pregleda.

Prvi pregled obavlja se prije cvatnje biljaka radi utvrđivanja genetske čistoće, podrijetla i kategorije sjemena, površine, prostorne izolacije i zakorovljenosti.

Drugi pregled obavlja se pred žetvu radi dopune podataka iz prvog pregleda i davanja preporuke proizvođaču za žetvu i utvrđivanja vremena žetve, genetske čistoće sorte, te se procjenjuje očekivani prinos naturalnog suhog sjemena.

Za krmnu repicu i krmnu ogršticu obvezna su najmanje dva pregleda, i to na način određen za uljanu repicu i uljanu rotkvicu (poglavlje B tačka VII.).

III. Prosolike krmne kulture (krmni sirak, sudanska trava i dr.)

U proizvodnji sjemena krmnog sirka, sudanske trave i drugih prosolikih krmnih kultura obvezna su najmanje tri pregleda.

Prvi pregled obavlja se u vrijeme najbujnijeg porasta biljaka, drugi u tijeku pojave metlica, a treći u voštanoj zriobi.

Prvim pregledom utvrđuju se podrijetlo, zasijana površina, genetska čistoća, ujednačenost usjeva, prostorna izolacija, te se daju preporuke proizvođaču.

Drugim pregledom utvrđuje se opće stanje usjeva, provjerava se genetska čistoća, daju se preporuke proizvođaču za odstranjivanje primjese i netipičnih biljaka.

Trećim pregledom konačno se utvrđuje genetska čistoća, daju se preporuke proizvođaču za žetvu, te se procjenjuje očekivani prinos naturalnog suhog sjemena.

IV. Krmne Fabaceae

Za krmne fabacea obvezna su najmanje dva pregleda.

a) Fabaceae-sitnosjemene (lucerka, djetelina i dr.)

Na novozasijanim lucerištima, djetelištima i drugim usjevima sitnosjemenih fabacea obavlja se prvi pregled u istoj godini kad su zasijane radi utvrđivanja podrijetla sjemena, zasijane površine, prostorne izolacije i općeg stanja usjeva. Ako se to sjeme proizvodi poslije prvog otkosa, obavezan je i drugi pregled, koji se obavlja isto kao i drugi pregled na starijim lucerištima i djeteliništima.

Na starijim lucerištima, djeteliništima i drugim usjevima sitnosjemenih fabacea obavlja se prvi pregled u vrijeme pred pupanje (početak pupanja) radi utvrđivanja prostorne izolacije, zakorovljenosti, izgleda usjeva i davanja preporuke proizvođaču za njegu i zaštitu usjeva.

Drugi pregled obavlja se pred košnju usjeva (ubiranje sjemena) radi dopune podataka o stanju usjeva, davanja preporuke proizvođaču za žetvu i utvrđivanja vremena žetve, te se procjenjuje očekivani prinos naturalnog suhog sjemena.

b) Fabaceae-krupnosjemene (bob, grašak, lupina, grahorica, slanetak, leća i dr.)

Prvi pregled obavlja se u vrijeme cvatnje biljaka radi utvrđivanja podrijetla sjemena, zasijane površine, zakorovljenosti, prostorne izolacije, genetske čistoće i općeg stanja usjeva.

Drugi pregled obavlja se pred žetvu (ubiranje sjemena) radi dopune podataka iz prvog pregleda, davanja preporuka proizvođaču za žetvu, utvrđivanja vremena žetve, te se ocjenjuje očekivani prinos naturalnog suhog sjemena.

Usjev krmnog bilja pod C. od I. do IV. priznat će se kao sjemenski ako je utvrđeno:

- da postotak primjesa drugih sorti nije bio veći od dopuštenog za kategoriju prema tabeli broj 2.;
- da je prostorna izolacija bila sukladna normama utvrđenim u tabeli broj 4.;
- da zakorovljenost nije bila veća od ocjene 1 (poglavlje G točka 1.);
- da u usjevu krmnih okopavina nije bilo korova iz iste porodice koji cvatu istovremeno kao i usjev krmnih okopavina;
- da u usjevu sirka nije bilo primjesa divljih vrsta sirka (*Sorghum halepense* Pres i dr.);
- da usjev lucerke, crvene djeteline i drugih sitnosjemenih fabacea nije bio zaražen vilihom kosom (*Cuscuta* spp.);
- da usjev krmnih fabacea u vrijeme cvatnje nije pogađao na više od 80 % površine.

Autentičnost i genetska čistoća, odnosno čistoća vrste sjemenskog usjeva krmnog bilja utvrđuje se pregledom uzoraka na temeljnoj nadziranoj jedinici.

Za sitnosjemene fabacea za temeljnu nadziranu jedinicu uzima se površina od 100 m².

Za krmne korjenjake, krmne kupusnjake, prosolike krmne kulture i krupnosjemene fabacea za temeljnu nadziranu jedinicu uzima se:

- ako je sjemenski usjev na površini do 1 ha 100-200 biljaka u ravnomjernim razmacima, na pravcima dviju dijagonalnih linija sjemenske parcele;
- ako je sjemenski usjev na površini:
 - 1 do 2 ha 200-300 biljaka u uzorku,
 - 2 do 5 ha 300-500 biljaka u uzorku,
 - 5 do 10 ha 500-600 biljaka u uzorku;
- za svaki daljnji hektar uzima se po 50 biljaka više.

V. Trave

Za trave su obavezna najmanje dva pregleda.

Prvi pregled obavlja se u vrijeme klanja ili metličanja radi utvrđivanja površine, podrijetla sjemena, genetska čistoća sorte, prostorne izolacije i tzv. "vremenske izolacije" (za "vremensku izolaciju" potrebno je da su na dotičnoj sjemenskoj parceli prije trave bile uzgajane uzastopno najmanje 4 godine druge poljoprivredne kulture).

Drugi pregled obavlja se u vrijeme zriobe sjemena, a neposredno prije žetve, radi dopune podataka iz prvog pregleda, davanja preporuka proizvođaču za žetvu, utvrđivanja vremena žetve, te se procjenjuje očekivani prinos naturalnog suhog sjemena.

Za trave uzima se za temeljnu nadziranu jedinicu površina od 100 m².

Sjeme trava smije se proizvoditi samo od dvije žetve s jednog usjeva u jednoj, dvije ili više godina, a za neke vrste i tri puta.

Usjev trava priznat će se kao sjemenski ako je utvrđeno:

- da postotak primjesa drugih sorti ili tipova nije bio veći od dopuštenog prema tabeli broj 2.;
- da dopuštenih korova za kategoriju O nije bilo više od 0,5 %, a za kategoriju C1 više od 1%.

TABELA broj 2.

DOPUŠTENE PRIMJESE DRUGIH SORTI U POJEDINIM KATEGORIJAMA KRMNOG BILJA

Najveći dopušteni broj biljaka drugih sorti (tipova) na 100m ²	O	C1	C2
1. Krmne korjenjake (repa, mrkva, koraba i dr.) - broj primjesa	0	5	10
2. Krmne kupusnjake (krmni kelj, krmna repica, krmna ogrštica i dr.) - broj primjesa	0	5	10
3. Prosolike krmne kulture (krmni sirak, sudanska trava i dr.) - broj primjesa	0	5	10
4. Sitnosjemene krmne fabacea (lucerka, djetelina i dr.) - broj primjesa	0	2	4
5. Krupnosjemene krmne fabacea (bob, grašak, lupina, grahorica, slanetak, leća i dr.) - broj primjesa	0	5	10
6. Trave - primjesa (% klasova, metlica)	0,5	1	2

Sintetičke sorte lucerke ne mogu imati C3 sortnu reprodukciju, nego se iz C1 proizvodi samo C2. Za sjemensku proizvodnju izvorni materijal mora biti isključivo temeljno sjeme.

D. METODE ZA OBAVLJANJE STRUČNOG PREGLEDA NAD SJEMENSKIM USJEVIMA KRUMPIRA

Za krumpir su obavezna četiri pregleda.

Prvi pregled obavlja se u vrijeme kada su biljke visoke 15-20 cm.

Prvim pregledom utvrđuje se podrijetlo i kategorija sjemena, zasađena površina, predusjev, zakorovljenost, prostorna izolacija, zdravstveno stanje usjeva i tla, te se provjerava izvršenje čišćenja nasada (negativna selekcija).

Drugi pregled obavlja se u cvatnji.

Drugim pregledom utvrđuje se genetska čistoća, izjednačenost, zdravstveno stanje, te se provjerava izvršenje mjera određenih proizvođaču.

Treći pregled obavlja se neposredno prije prekida vegetacije (uništenja cime).

Trećim pregledom utvrđuje se zdravstveno stanje i očekivani prinos sjemena. Nadnevak uništenja cime određuje se prema nalazu praćenja leta lisnih ušiju ili ranije (tehnološkom zriobom).

Četvrti pregled obavlja se 5-8 dana poslije roka određenog za prekid vegetacije (uništenja cime).

Četvrtim pregledom utvrđuje se: pravilno uništenje cime (bez retrovegetacije), te se uzimaju uzorci za zdravstvenu kontrolu i kontrolno polje.

Genetska čistoća i postotak praznih mjesta utvrđuju se na nadzornoj jedinici, a sve drugo na cijeloj parceli.

Za nadziranu jedinicu uzima se 400 biljaka po hektaru, tako da se dijagonalno na parceli po slučajnom izboru na pojedinim mjestima pregleda 20-40 biljaka.

Na svakom hektaru pregleda se najmanje jedna nadzirana jedinica. Ako je usjev na površini većoj od 5 ha, dovoljno je da se uzme šest nadziranih jedinica.

Prostornu izolaciju usjeva sjemenskog krumpira od drugih usjeva određuje odgovorna osoba koja obavlja stručni pregled nad sjemenskim usjevom za proizvodnju sjemena.

Usjev krumpira priznat će se kao sjemenski ako je utvrđeno:

- da su primijenjeni odgovarajući tehnološki postupci (rana sadnja, negativna selekcija - čišćenje, zaštita od lisnih

ušiju, prekid vegetacije prema nalazu praćenja leta lisnih ušiju ili tehnološkoj zriobi);

- b) da ispunjava mjerila za utvrđivanje zdravstvenog stanja usjeva sjemena i sadnog materijala (Pravilnik o obveznom zdravstvenom pregledu usjeva i objekata, sjemena i sadnog materijala poljoprivrednog i šumskog bilja ("Službeni list SFRJ", br. 52/86 i 3/87)

E. METODE ZA OBAVLJANJE STRUČNOG PREGLEDA NAD SJEMENSKIM USJEVIMA POVRTNIH KULTURA

I. Jednogodišnje povrtne kulture

Za jednogodišnje povrtne kulture obvezna su najmanje dva pregleda. Ako nakon drugog pregleda nije moguće donijeti konačnu odluku, obavlja se i treći pregled.

Prvi pregled obavlja se kad je više od 50 % biljaka u cvatnji ili u tehnološkoj zriobi, njime se utvrđuje podrijetlo sjemena, zasijana površina, stadijski razvoj biljaka, ujednačenost i genetska čistoća biljaka.

Drugi pregled obavlja se pred fiziološku zriobu sjemena, njim se utvrđuje stadijski razvoj biljaka, ujednačenost, genetska čistoća, te se obavlja procjena priroda sjemena.

1. Grašak, grah mahunar, grah zrnaš i bob

Prvi pregled obavlja se u vrijeme cvatnje, a drugi u tehnološkoj zriobi.

2. Paradajz, paprika i patlidžan

Prvi pregled paradajza obavlja se u vrijeme početne zriobe plodova prve etaže, a prvi pregled paprika i patlidžana u početnoj tehnološkoj zriobi.

Drugi pregled paradajza obavlja se u vrijeme pune tehnološke zriobe, tj. kad je više od 50% plodova dospjelo za berbu, a drugi pregled paprika i patlidžana u početnoj fiziološkoj zriobi.

3. Krastavac, dinja, lubenica i tikvica

Prvi pregled obavlja se u vrijeme početne tehnološke zriobe, kad na 70 % biljaka ima bar jedan plod.

Drugi pregled obavlja se kad je 50 % plodova u fiziološkoj zriobi.

4. Salata i endivija

Prvi pregled obavlja kad je 50 % biljaka u tehnološkoj zriobi, tj. u vrijeme pune rozete ili razvijene glavice.

Drugi pregled obavlja se u vrijeme kad je više od 70 % biljaka razvilo cvjetnu stabljiku.

5. Špinat, blitva i radič

Prvi pregled obavlja se u tehnološkoj zriobi, kad je potpuno razvijena lisna rozeta, a drugi početkom cvatnje.

6. Rotkvica

Prvi pregled obavlja se u vrijeme kad je 30-50 % biljaka u tehnološkoj zriobi, a drugi u vrijeme cvatnje.

II. Dvogodišnje povrtne kulture

Za dvogodišnje povrtne kulture obvezna su tri pregleda.

Prvi pregled obavlja se u prvoj godini prije zime, ako su biljke dovoljno razvijene da se može utvrditi genetska čistoća ili u proljeće nakon prezimljenja biljaka.

Prvim pregledom utvrđuje se podrijetlo sjemena, zasijana površina, stadijski razvoj biljaka, ujednačenost i genetska čistoća.

Drugi pregled obavlja se u proljeće nakon sadnje sjemenjaka (izvodnica) ili prezimljenja, odnosno u vrijeme razvoja biljaka do početne cvatnje; kad se njime utvrđuje razvijenost biljaka, ujednačenost, zakorovljenost i prostorna izolacija.

Treći pregled obavlja se u vrijeme poslije cvatnje do razvoja sjemena; njime se utvrđuje razvijenost i ujednačenost biljaka, zakorovljenost, te se procjenjuje prinos sjemena.

1. Mrkva, cvekla, peršun, pastrnjak, celer, rotkva i postrna repa

Prvi pregled obavlja se u vrijeme kad je najmanje 30 % biljaka u tehnološkoj zriobi.

Drugi pregled obavlja se u proljeće do razvoja cvjetne stabljike.

Treći pregled obavlja se u punoj cvatnji pa do početka zriobe sjemena.

2. Luk i poriluk

Prvi pregled luka obavlja se u prvoj godini kod potpunog razvoja lukovica, a prase u tehnološkoj zriobi.

Drugi pregled obavlja se u proljeće do početnog razvoja cvjetne stabljike.

Treći pregled obavlja se u punoj cvatnji.

3. Češnjak

Obavljaju se dva pregleda.

Prvi pregled obavlja se u proljeće u razvoju biljaka, a drugi nakon vađenja, kad se utvrđuje genetska čistoća, ujednačenost i procjena prinosa.

4. Kupus, kelj, karfiol i keleraba

Prvi pregled obavlja se prije zime ili u proljeće nakon prezimljenja.

Drugi pregled obavlja se u vrijeme razvoja cvjetne stabljike.

Treći pregled obavlja se u vrijeme cvatnje i razvoja komuški.

Usjev povrća priznat će se kao sjemenski ako je utvrđeno:

- da postotak primjesa drugih sorti i vrsta nije bio veći od dopuštenih za kategoriju sjemena (tabela broj 3.);
- da zakorovljenost nije bila veća od dopuštene (poglavlje G točka 1.);
- da je prostorna izolacija sukladna normama utvrđenim u tabeli broj 4.

Vjerodostojnost i genetska čistoća sjemenskog usjeva povrća utvrđuje se pregledom uzorka na temeljnoj nadziranoj jedinici uzimanjem biljaka na ravnomjernim razmacima bez biranja. Odgovorna osoba za obavljanje stručnog pregleda nad usjevom donosi odluku o broju biljaka za utvrđivanje genetske čistoće, a što ovisi o veličini parcele, vrsti i sorti sjemenskog usjeva i cjelokupnom stanju usjeva (broj pregledanih biljaka ne može biti manji od 100).

TABELA broj 3.
NORME ZA GENETSKU ČISTOĆU SJEMENSKIH USJEVA POVRTNIH KULTURA

Dopušteno za kategoriju sjemena (%)					
Temeljno sjeme					
PRIMJESE	Sorata Ekotipoca i populacija		Certific. sjeme I	Certific. sjeme II	Certific. sjeme III
1. Primjese drugih sorti	0,00	0,00	0,10	0,25	0,50
2. Primjese netipičnih biljaka (tipova) iste sorte kod:					
- blitve	0,00	1,00	2,00	5,00	10,00
- boba	0,00	1,00	1,00	2,00	3,00
- celera	0,00	1,00	2,00	5,00	10,00
- cvekla	0,00	1,00	2,00	5,00	10,00
- karfiola	0,00	0,50	0,50	1,00	2,00
- dinje	0,00	0,50	1,00	3,00	5,00
- endivije	0,00	0,50	1,00	5,00	8,00
- graham mahunara i zrnaša	0,00	0,10	0,10	1,00	1,00
- graška	0,00	0,50	1,00	2,00	3,00
- kelja	0,00	1,00	2,00	5,00	10,00
- keleraba	0,00	1,00	1,00	5,00	5,00
- krastavca	0,00	1,00	2,00	5,00	10,00
- kupusa	0,00	1,00	2,00	5,00	10,00
- lubenice	0,00	0,50	1,00	5,00	5,00
- luka	0,00	0,50	2,00	5,00	10,00
- motovilac	0,00	2,00	3,00	8,00	10,00

- mrkve	0,00	2,00	2,00	8,00	15,00
- paprike	0,00	0,50	1,00	5,00	8,00
- paštrnjaka	0,00	2,00	3,00	5,00	10,00
- patlidžana	0,00	0,10	0,10	2,00	3,00
- peršuna	0,00	2,00	2,00	5,00	10,00
- prase	0,00	0,50	1,00	3,00	5,00
- radiča	0,00	1,00	1,00	5,00	8,00
- paradajza	0,00	0,10	0,10	2,00	3,00
- repe postrne	0,00	1,00	2,00	5,00	10,00
- rotkvice i rotkve	0,00	1,00	2,00	5,00	10,00
- salate	0,00	0,50	0,50	2,00	3,00
- špinata	0,00	2,00	3,00	10,00	15,00
- tikvice	0,00	1,00	1,00	3,00	5,00

F. METODE ZA OSTALE KULTURE I PRIRODNE POPULACIJE - EKOTIPOVE I SL.

U proizvodnji sjemena jednogodišnjih i višegodišnjih poljoprivrednih kultura koje nisu navedene pod A. do E. ovoga pravilnika obavezan je onoliki broj pregleda kojim se mogu utvrditi uvjeti iz članka 3. ovoga pravilnika.

Usjev se neće priznati kao sjemenski ako je zakorovljenost bila veća od ocjene 1 (poglavlje G točka 1.).

Nadzor nad proizvodnjom usjeva priznatih ekotipova koji se nalaze u proizvodnji, članak 2. stavak 1. točka 3. Zakona o sjemenu i sadnom materijalu poljoprivrednog bilja, za krmno i povrtno bilje i trave obavlja se na temelju odredaba pravilnika, a ti sjemenski usjevi moraju ispunjavati predviđene minimalne uvjete za priznavanje sjemenskog usjeva.

G. ZAJEDNIČKE ODREDBE

1. Za poljoprivredne kulture u kojih zakorovljenost nije posebno označena u ovom pravilniku, ta se jačina napada utvrđuje ovim ocjenama:

- ocjenom 0 - kad nema korova,
- ocjenom 1 - kad je slaba zakorovljenost,
- ocjenom 2 - kad je srednja zakorovljenost,
- ocjenom 3 - kad je jaka zakorovljenost.

2. Ako odgovorna osoba koja obavlja pregled nad sjemenskim usjevom u obavljanju pregleda ustvrdi prisutnost korova koji mogu ugroziti sjemenski usjev, a oni nisu naznačeni kod pojedinih kultura, tada ta osoba određuje stupanj ugroženosti usjeva i to uzima u obzir pri odlučivanju o priznavanju sjemenskog usjeva.

H. KONTROLNO POLJE

Kontrolno polje je ogledno polje za provjeru obavljenog stručnog pregleda nad sjemenskim usjevima. Uzorke sjemena usjeva sa svake kontrolirane površine koje je priznato u kategoriju predtemeljno, temeljno i certificirano sjeme prve generacije (C1) i određena količina (10%) pregledanog sjemena kategorije certificirano sjeme druge generacije (C2) uzima uposlenik ovlaštene ustanove u momentu žetve, odnosno berbe, a prije predaje sjemena u skladišta, dorade sjemena ili silose. Ovlaštena ustanova organizira sjetvu na jednoj lokaciji u dva ponavljanja, a veličina parcele i ostali elementi postavljanja polja uskladit će se s postojećim pravilnicima o načinu i postupku ispitivanja sorti u sortnim ogledima u svrhu priznavanja sorti.

TABELA broj 4.

NORME ZA MINIMALNE PROSTORNE IZOLACIJE SJEMENSKIH USJEVA OD USJEVA DRUGIH SORTI I BOTANIČKIH VRSTA S KOJIMA SE KRİŽAJU

Kultura	Za kategoriju	
	Temeljno	Ostale
	m	m
1	2	3
1. Blitva (<i>Beta vulgaris</i> var. <i>ciaola</i>)	2000	1500
2. Bob (<i>Vicia faba</i>)	500	400
3. Celer (<i>Apium graveolens</i>)	2000	1500
4. Cvekla (<i>Beta vulgaris</i> var. <i>esculenta</i>)	2000	1500
5. Dinja (<i>Cucumis melo</i>)	1000	600

6. Djetelina (<i>Trifolium pratense</i> , T. hybridum, T. repens, <i>Medicago sativa</i> , <i>Lotus corniculatus</i> , <i>Trifolium incarnatum</i> , <i>Tr alexandrinum</i> , <i>Onobrychis viciifolia</i> i dr.)	800	600
7. Duhan (<i>Nicotian tabacum</i>)	3	3*
Duhan	400	400**
8. Endivija (<i>Chichorium endivia</i>)	2000	1500
9. Grah (<i>Phaseolus vulgaris</i>)	500	300
10. Grahorice (<i>Vicia</i> sp.)	300	300
11. Grašak (<i>Pisum</i> sp.)	1000	500
12. Gorušica (<i>Sinapis alba</i>)	600	400
13. Heljda (<i>Fagopyrum esculentum</i>)	1000	500
14. Ječam (<i>Hordeum savitum</i>)	3	3
15. Karfiol (<i>Brassica oleracea</i> var. <i>botrytis</i>)	2000	1000
16. Keleraba (<i>Brassica oleracea</i> var. <i>gongilodes</i>)	2000	1000
17. Kelj (<i>Brassica oleracea</i> var. <i>sabauda</i>)	2000	1000
18. Kelj stočni (<i>Brassica oleracea</i> var. <i>acephala</i>)	2000	1000
19. Kelj pupčar (<i>Brassica oleracea</i> var. <i>gemifera</i>)	2000	1000
20. Konoplja (<i>Cannabis sativa</i>)	2000	1500
21. Broskva (<i>Brassica napus</i> var. <i>napobrassica</i>)	2000	1000
22. Krastavci (<i>Cucumis sativus</i>)	1000	600
23. Krompir (<i>Solanum tuberosum</i>)	3	3
24. Kukuruz (<i>Zea mays</i>)	200	200
25. Kupus (<i>Brassica oleracea</i> var. <i>capitata</i>)	2000	1000
26. Lan (<i>Linum usitatissimum</i>)	200	200
27. Leća (<i>Lens esculenta</i>)	500	300
28. Lubenica (<i>Citrullus vulgaris</i>)	1000	600
29. Lucerna (<i>Medicago sativa</i>)	1000	600
30. Luk crni (<i>Allium cepa</i>)	2000	1500
31. Luk bijeli (<i>Allium sativum</i>)	3	3
32. Luk kozjak (<i>Allium ascalomicum</i>)	2000	1500
33. Lupina (<i>Lupinus</i> sp.)	500	400
34. Motovilac (<i>Valerianella olitoria</i>)	2000	1500
35. Mrkva (<i>Daucul carota</i>)	500	500
36. Paprika (<i>Capsicum annum</i>)	500	300
37. Paštrnjak (<i>Pastrnaca sativa</i>)	500	400
38. Patlidžan (<i>Solanum melongena</i>)	500	400
39. Peršun (<i>Petroselinum hortense</i>)	500	300
40. Prasa (<i>Allium porrum</i>)	2000	1500
41. Proso (<i>Panicum miliacem</i>)	50	50
42. Pšenica (<i>Triticum vulgare</i>)	3	3
43. Radič (<i>Cichorium intybus</i> var. <i>foliosus</i>)	2000	1500
44. Paradajz (<i>Lycopersicum esulentum</i>)	500	300
45. Raž (<i>Secale cereale</i>)	300	250
46. Repa postrna (<i>Brassica rapa rapifera</i>)	1000	600
47. Repa šećerna (<i>Beta vulgaris</i> var. <i>altissima</i>)	1000	1000
48. Repa stočna (<i>Beta vulgaris</i> var. <i>crassa</i>) stočna repa od šećerne repe i drugih podvrsta <i>Beta vulgaris</i>	1000	1000
49. Repica uljana (<i>Brassica napus</i> var. <i>oleifera</i>)	1000	600
50. Rotkva (<i>Raphanus sativus</i> var. <i>major</i>)	1000	600
51. Rotkvice (<i>Raphanus sativus</i> var. <i>radicula</i>)	1000	600
52. Ricinus (<i>Ricinus communis</i>)	500	400
53. Salata (<i>Lactuca sativa</i>)	500	300
54. Sirak obični (<i>Andropogon sorghum</i>)	500	300
55. Soja (<i>Glycine max</i> L. Merrile)	3	3
56. Suncokret (<i>Helianthus annus</i>)	1500	1000
57. Šudanska trava (<i>Andropogon sudanesis</i>)	500	300
58. Špinat (<i>Spinacea oleracea</i>)	2000	1500
59. Špinat novozelandski (<i>Petragonia expansa</i>)	1000	600
60. Tikve (<i>Cucurbita pepo</i>)	1000	600
61. Trave rodovi (<i>Poa</i> , <i>Festuca</i> , <i>Agrostis</i> , <i>Phalaris</i> , <i>Alopecurus</i> , <i>Phleum</i> , <i>Lolium</i> , <i>Setaria Arhenatherum</i> , <i>Dactylis</i> i dr.)	200	200
62. Triticale (<i>Triticosecale Wittmack</i>)	300	250
63. Zob (<i>Avena sativa</i>)	3	3

Ove se udaljenosti mogu umanjiti ako postoji dovoljna zaštita od svakog neželjenog stranog oprašivanja, a o čemu odlučuje odgovorna osoba koja obavlja pregled nad usjevima.

* isti tip duhana

** izolacija između dva različita tipa duhana

OBRAZAC broj 2.

(Naziv ovlaštene pravne osobe za stručni pregled)

Nadnevak pregleda _____

ZAPISNIK br. _____
o stručnom pregledu nad sjemenskim usjevom

I. PROIZVOĐAČ

1. Naziv proizvođača _____
2. Sjedište (adresa): _____

II. PODRIJETLO ZASIJANOG SJEMENA

1. Vrsta sjemena: _____
2. Sorta-hibrid: _____ 3. Zasijana kategorija: _____
4. Uvjerenje: broj: _____ nadnevak: _____ izdano od: _____
5. Deklaracija: broj: _____ nadnevak: _____ izdana od: _____
6. Naziv i sjedište proizvođača zasijanog sjemena: _____

III. SJEMENSKI USJEV

1. Površina parcele (ha): _____ 2. Oznaka (naziv i broj): _____
3. Predusjev: _____ 4. Izvješće br. _____ od _____
o izvršenoj analizi zemljišta na karantenske i ekonomski štetne nematode (za vrste bilja i nematode navedene u Mjerilima Pravilnika o obveznom zdravstvenom pregledu usjeva i objekata, sjemena i sadnog materijala poljoprivrednog i šumskog bilja), što ga je izdao _____
5. Nadnevak sjetve-sadnje: _____
6. Zakorovljenost (0-3) i vrsta korova: _____ 7. Primjese u %: _____
8. Postojanje i jačina napada bolesti i štetočina (prema Mjerilima iz članka 8. Pravilnika o obveznom zdravstvenom pregledu usjeva i objekata, sjemena i sadnog materijala poljoprivrednog i šumskog bilja) _____
9. Polijeganje usjeva na parceli u %: _____
10. Ujednačenost (1-5): _____
11. Prostorna izolacija (m): _____
12. Genetska čistoća sorte u %: _____
13. Očekivani prinos (kg/ha): _____
14. Svega (kg/t) naturalnog sjemena: _____
15. Mjere određene proizvođaču: _____
16. Sorta-hibrid priznaje se u kategoriju: _____

Za proizvođača:

Stručni pregled obavio:

(potpis)

(potpis)

OBRAZAC broj 3.

(Naziv ovlaštene pravne osobe za stručni pregled)

ZAPISNIK broj _____
o stručnom pregledu zakidanja metlica u
sjemenskom usjevu hibridnog kukuruza i
samoplodnih linija

1. Proizvođač: _____
2. Sjedište (adresa): _____
3. Naziv hibrida _____ linija, otac _____
majka _____
4. Oznaka parcele (naziv i broj) _____
5. Površina (ha) _____
6. Prostorna izolacija (m) _____
7. Stanje usjeva
 - a) % majčinskih biljaka koji imaju svilu _____
 - b) % nezaknutih metlica koje praše polen _____
 - c) % netipičnih očinskih biljaka _____
 - d) % netipičnih majčinskih biljaka _____
8. Prisutnost i jačina napada bolesti i štetočina
(prema Mjerilima iz članka 8. Pravilnika o obveznom zdravstvenom pregledu usjeva i
objekata, sjemena i sadnog materijala poljoprivrednog i šumskog bilja)

9. Mjere određene proizvođaču _____

Nadnevak pregleda _____

Za proizvođača:

(potpis)

Stručni pregled obavio:

(potpis)

OBRAZAC broj 4.

(Naziv ovlaštene pravne osobe za stručni pregled)

ZAPISNIK broj _____
o stručnom pregledu nad sjemenskim usjevom
hibridnog kukuruza

1. Naziv proizvođača _____
2. Sjedište (adresa) _____
3. Naziv hibrida _____
4. Oznaka parcele (naziv, broj i dr.) _____
5. Površina (ha) _____
6. Sortna čistoća:
 - a) % netipičnih klipova - prije sušenja _____
 - b) % klipova sa sjemenom netipičnim po boji, veličini i drugim svojstvima _____
7. Prisutnost i jačina napada bolesti i štetočina
(prema Mjerilima iz članka 8. Pravilnika o obveznom zdravstvenom pregledu usjeva i objekata, sjemena i sadnog materijala poljoprivrednog i šumskog bilja)
8. Podrijetlo uporabljenog sjemenskog materijala
 - a) broj i nadnevak uvjerenja - deklaracije _____
 - b) _____
(naziv i sjedište proizvođača zasijanog sjemena)
9. Očekivani prinos (kg/ha) _____ i ukupno (kg/tona) _____
naturalnog sjemena (utvrditi u zadnjem pregledu)
10. Mjere određene proizvođaču _____
11. Hibrid se priznaje kao sjemenski usjev _____.

Nadnevak pregleda _____

Za proizvođača:

(potpis)

Stručni pregled obavio:

(potpis)

OBRAZAC broj 5.

(Naziv ovlaštene pravne osobe za stručni pregled)

ZAPISNIK broj _____
o stručnom pregledu nad sjemenskim usjevom
sorata i hibrida suncokreta

1. Naziv proizvođača _____
2. Sjedište (adresa) _____
3. Naziv sorte, hibrida, linija _____
otac _____ majka _____
4. Oznaka parcele (naziv i broj) _____
5. Površina (ha) _____
6. Prostorna izolacija (m) _____
7. Stanje usjeva:
 - a) % više cvjetnih biljaka (u sorte) _____
 - b) % netipičnih biljaka (za sortu) visinom stabljike i s
nasađenim glavama _____
 - c) % netipičnih biljaka u vrijeme cvatnje _____
 - d) % fertilnih biljaka u hibrida na bazi CMS u fazi cvatnje

 - e) % biljaka netipičnog sjemena u fazi fiziološke zriobe u
linija i hibrida _____
8. Prisutnost i jačina napada bolesti i štetočina (prema Mjerilima iz članka 8. Pravilnika o obveznom zdravstvenom pregledu usjeva i objekata, sjemena i sadnog materijala poljoprivrednog i šumskog bilja)

9. Mjere određene proizvođaču _____
10. Očekivani prinos kg/ha _____
ukupno kg/tona _____
11. Hibrid se priznaje kao sjemenski _____

Nadnevak pregleda _____

Za proizvođača:

(potpis)

Stručni pregled obavio:

(potpis)

OBRAZAC broj 6.

(Naziv ovlaštene pravne
osobe za stručni pregled)

Broj:
Nadnevak:
Mjesto:

UVJERENJE broj _____
o priznavanju sjemenskog usjeva

1. Proizvođač _____

2. Sjedište (adresa): _____

3. Vrsta sjemena (narodni naziv i latinski): _____

4. Sorta - hibrid: _____

5. Godina proizvodnje: _____

6. Podrijetlo proizvedenog sjemena:

a) _____
(naziv i sjedište ovlaštene ustanove koja je izdala uvjerenje o priznavanju sjemenskog usjeva)

b) broj i nadnevak deklaracije o kakvoći sjemena uz otpremnicu:

7. Površina sjemenskog usjeva (ha): _____

8. Procjena ukupnoga prinosa naturalnog sjemena u kg/t: _____

Na temelju članka 10. stavak 1. Zakona o sjemenu i sadnom materijalu poljoprivrednog bilja ("Službene novine Federacije BiH", broj 55/01), zapisnika broj _____ od _____ o obavljenom stručnom pregledu, priznaje se sjemenski usjev, kategorija _____

M.P.

(potpis)

OBRAZAC broj 7.

(Naziv ovlaštene pravne osobe za stručni pregled) _____

IZVJEŠĆE
o objavljenom stručnom pregledu nad sjemenskim usjevom _____ godine

Red. broj	NAZIV I SJEDIŠTE PROIZVOĐAČA SIJEMENA	VRSTA	SORTA HIBRID	KATEGORIJA	PRIJAVLJENO ZA NADZOR ha	PRIZNATO ha	ODBIJENO ha	RAZLOZI ODBIJANJA			PROCJ. PRINOSA SVEGA kg/tona	OPASKE
								bolesti štetočine* ha	zakoro-vijenost ha	ostali razlozi ha		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

* Navesti točan naziv bolesti i štetočina.
Nadnevak, _____ godine

M.P.

(potpis)

На основу члана 9. став 4. и члана 10. став 3. Закона о сјемени и садном материјалу пољопривредног биља ("Службене новине Федерације БиХ", број 55/01), федерални министар пољопривреде, водопривреде и шумарства доноси

ПРАВИЛНИК

О СТРУЧНОМ ПРЕГЛЕДУ СЈЕМЕНског УСЈЕВА ПОЉОПРИВРЕДНОГ БИЉА

Члан 1.

Овим правилником прописује се начин и поступак провођења стручног прегледа над сјеменим усјевом пољопривредног биља, степен стручне спреме лица које обавља стручни преглед, категорија сјемена до које је допуштено сјеме умножавати, јединствене методе за обављање стручног прегледа за одређене врсте пољопривредног биља, контролно поље, те обрасци пријаве, евиденција засијаних сјемених усјева, записника, увјерења, извјештаја и књига евиденције о издатим увјерењима, који се налазе у прилогу овог правилника и чине његов саставни дио.

Члан 2.

Стручни преглед над сјеменим усјевом пољопривредног биља, у смислу овога правилника, јест обављање обавезног прегледа сјемених усјева житарица, индустријског, крмног и повртног биља и кромпира ради утврђивања поријекла употребљеног сјемена, чистоће врсте, аутентичности и чистоће сорте, категорије сјемена, здравственог стања усјева и другог што је прописано овим правилником. Здравствено стање сјемених усјева утврђује се на основу прописа о заштити биља од болести и штеточина - Закон о заштити биља од болести и штеточина које угрожавају цијелу земљу и Закон о заштити биља од болести и штеточина ("Службени лист Републике БиХ", број 13/94) и прописа донесених на основу цитираних закона.

Стручни преглед над сјеменим усјевом пољопривредног биља може обављати лице са (најмање) стручном спремом седмог степена образовања (VII/1) пољопривредног факултета ратарског или општег смјера, са најмање три године радног искуства у струци.

Члан 3.

Врста, сорта, категорија, квалитет и поријекло сјемених материјала употребљеног за производњу, односно умножавање сјемена утврђује се на основу увјерења о признавању сјемених усјева и декларације о квалитету сјемена, уз отпремницу.

За употребљени сјемени материјал који потиче из увоза, поријекло сорте, врсте и категорије сјемена утврђује се на основу сертификата о сортности изданог од овлаштене институције земље извознице, квалитета сјемена на основу сертификата о квалитету сјемена, а здравствено стање на основу сертификата о здравственом стању, уз отпремницу и обавезан здравствени преглед на граничном пријелазу у складу са одредбом члана 21. Закона о заштити биља од болести и штеточина које угрожавају цијелу земљу.

Члан 4.

Предусјев на земљишту на којем је заснован сјемени усјев утврђује се на основу документације о кориштењу тог земљишта у претходним годинама и непосредним увидом на лицу мјесту.

Предусјев након којег ће се узгајати сјемени усјев не смије бити у супротности с узгојем врсте или подврсте сјемена које се намјерава производити.

Члан 5.

Чистоћа врсте, аутентичност и генетска чистоћа сорте односно линија или родителских компонената утврђује се прегледом усјева у фазама развоја када су својства најбоље изражена на биљкама усјева.

Члан 6.

Прегледом општег стања и развоја сјемених усјева утврђују се изглед и уједначеност усјева, његов пораст, те друга значајна својства биљака те врсте, односно сорте.

Члан 7.

Прегледом просторне изолације утврђује се удаљеност сјемених усјева од других усјева исте или других врста или сорти с

којима може доћи до крижања, према табели број 4., која се налази у прилогу овог правилника и чини његов саставни дио.

Члан 8.

Прегледом закоровљености сјемених усјева утврђује се степен присутности појединих врста коровских биљака у сјеменим усјевима, а нарочито врста корова које утичу на употребну вриједност сјемена.

Члан 9.

Произвођач сјемена дужан је поднијети пријаву за стручни преглед над сјеменим усјевом научној или научно-истраживачкој установи (у даљем тексту: овлаштена установа) коју овласти федерални министар пољопривреде, водопривреде и шумарства (у даљем тексту: федерални министар) након обављене сјетве, односно садње, а најкасније 30 дана прије првог прегледа.

Уз пријаву обавезно се прилаже:

1. увјерење о признавању сјемених усјева, а за сјемени материјал из увоза сертификат о сортности издат од овлаштене институције земље извозника;
2. уговор о кооперацији с другим произвођачем сјемена;
3. декларација о квалитету сјемена пољопривредног биља (уз отпремницу);
4. скица локације парцеле на којој је засијан сјемени усјев.

Пријава се подноси на обрасцу број 1., који се налази у прилогу овог правилника и чини његов саставни дио.

Члан 10.

За сваку врсту, сорту, односно хибрид сјемених усјева мора се обавити одређен број прегледа у току вегетације, односно послје убирања сјемених усјева, на начин утврђен Јединственим методама за обављање стручног прегледа сјемених усјева, које се налазе у прилогу овог правилника и чине његов саставни дио.

Сјемени усјев може се признати након обављених обавезних прегледа прописаних овим правилником.

Стручни преглед над сјеменим усјевом обавља се у присутности произвођача сјемена, односно одговорног лица.

Члан 11.

Након сваког обављеног стручног прегледа над сјеменим усјевом саставља се записник на обрасцима бр. 2, 3, 4. и 5., који се налазе у прилогу овог правилника и чине његов саставни дио.

Записник се саставља у три примјерка, два примјерка задржава овлаштена установа која је вршила стручни преглед, од којих један примјерак овлаштена институција доставља Федералном министарству пољопривреде, водопривреде и шумарства (у даљем тексту: Федерално министарство). Трећи примјерак остаје произвођачу пољопривредног сјемена.

Записник из става 1. овог члана саставља се посебно за сваку парцелу сјемених усјева.

Изузетно од става 3. овог члана, са више парцела исте врсте, сорте и категорије сјемених усјева и истог произвођача сјемена може се саставити један заједнички записник ако се обавезним прегледом утврди да су на тим парцелама сви битни елементи стручног прегледа из чл. 4, 5, 6, 7. и 8. овог правилника потпуно идентични.

Члан 12.

Након проведеног стручног прегледа над сјеменим усјевом и на основу налаза и записника стручног прегледа, овлаштена установа издаје увјерење о признавању сјемених усјева у року од 15 дана од задњег прегледа за сертификовано сјеме прве, друге и треће генерације, те дволинијских, тролнијских и четверолинијских хибрида, а за кромпир у року од 45 дана од задњег прегледа. За произведено предосновно и основно сјеме и сјеме самооплодних линија увјерење издаје оплемењивач сорте.

Увјерења се издају на обрасцу број 6., који се налази у прилогу овог правилника и чини његов саставни дио.

Члан 13.

О обављеном стручном прегледу над сјеменим усјевом овлаштена установа је дужна извјештавати Федерално министарство једном годишње, оплемењивач сорте овлаштену установу, најкасније до 31. децембра текуће године.

Извјештај се доставља на обрасцу број 7., који се налази у прилогу овог правилника и чини његов саставни дио.

Члан 14.

Овлаштена установа односно оплемењивач сорте обавезан је водити евиденцију о усјеву за производњу сјемена према прописаним обрасцима 1.а и број 8., који се налазе у прилогу овог правилника и чине његов саставни дио.

Евиденција из става 1. овог члана води се у облику књиге.

Члан 15.

Уз књигу евиденције оснива се збирка докумената у коју се уносе документи издати у вези с обављеним стручним прегледом ако прегледани усјев одговара условима производње, и то:

1. записник о обављеном стручном прегледу над усјевом;
2. увјерење о признавању сјеменског усјева и
3. свједодже о здравственом стању усјева.

Члан 16.

Произвођач сјемена може, зависно о врсти биља, умножавати сјеме до категорије:

1. стрне житарице (пшенице, јечам, зоб, раж, тритикале), хељда и просо - сертификцирано сјеме друге генерације (Ц2);
2. кукуруз-једноструки (СЦ), двоструку (ДЦ) и троструки хибрид (ТВЦ);
3. соја, уљана репица, уљана ротква, тиква те конопља - сертификцирано сјеме друге генерације (Ц2);
4. сунцокрет Ф1 - прва генерација;
5. шећерна репа - сертификцирано сјеме прве генерације (Ц1);
6. кромпир, поврће и лан - сертификцирано сјеме треће генерације (Ц3);
7. сорте крмног биља (луцерка, дјетелине, траве, лупина и остало) - сертификцирано сјеме друге генерације (Ц2);
8. хибриди крмног биља - Ф1 прва генерација;
9. духан - Ф1 прва генерација
10. поврће стандардно сјеме. Стандардно сјеме поврћа производи се умножавањем сертификцираног сјемена треће генерације или виших категорија. Стандардно сјеме поврћа не може се користити за даљње умножавање, а генетска чистоћа стандардног сјемена мора испуњавати норму за сертификцирано сјеме треће генерације (Ц3), утврђене у Табели број 3., која се налази у прилогу овог правилника и чини његов саставни дио.

Члан 17.

Увјерења о признавању сјеменског усјева издата до дана ступања на снагу овог правилника остаје на снази и након ступања на снагу овог правилника.

Члан 18.

Даном ступања на снагу овог правилника престаје примјена Правилника о јединственој методи за вршење стручне контроле над производњом пољопривредног сјемена и о обрасцу увјерења о признавању сјеменског усјева ("Службени лист СРБиХ", број 39/82).

Члан 19.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеним новинама Федерације БиХ".

Број 01-02-7-1/04

5. фебруара 2004. године
Сарајево

Министар
Маринко Божић, с. р.

ЈЕДИНСТВЕНЕ МЕТОДЕ ЗА ОБАВЉАЊЕ СТРУЧНОГ ПРЕГЛЕДА СЈЕМЕНСКИХ УСЈЕВА

А. МЕТОДЕ ЗА ОБАВЉАЊЕ СТРУЧНОГ ПРЕГЛЕДА НАД СЈЕМЕНСКИМ УСЈЕВИМА ЖИТАРИЦА

І. Стрне житарице, хељда и просо

За стрне житарице (пшеницу, јечам, зоб, раж, тритикале), хељду и просо обавезна су најмање два прегледа.

Први преглед обавља се у пуној цватњи биљака, класању или метличењу. Тим се прегледом утврђује генетска чистоћа сорте, односно чистоћа врсте, присутност корова, уједначеност и опште стање те полијегање усјева.

Други преглед обавља се кад су биљке у воштаној зриоби. Тим се прегледом утврђује постотак примјеса других врста и сората,

генетска чистоћа сорте, присутност корова и опште стање те полијегање усјева.

Усјев стрних житарица признат ће се као сјеменски ако је утврђено:

- а) да су били испуњени услови у складу с нормама утврђеним у табели број 1;
- б) да су били испуњени услови за просторну изолацију у складу с нормама утврђеним у табели 4;
- ц) да је полијегање биљака у усјеву мање на 20 % површине у вријеме првог прегледа (ако је усјев легао само на једном дијелу парцеле, неће се признати тај дио парцеле);
- д) уједначеност усјева оцјењује се оцјеном од 1-5.; усјеви оцијењени оцјеном 1 потпуно су уједначени и способни за жетву на укупно засијаној површини, а усјеви оцијењени оцјеном 5 не задовољавају критеријима сјеменског усјева (оцјеном уједначености оцјењује се бујност, покривност, развојна фаза усјева, оштећеност усјева временским непогодама и агротехничким захватима);
- е) да у вријеме задњег прегледа није било класова, метлица, атипичних биљака и других врста житарица;
- ф) да није било дивље зоби (*Avena fatua* L. или *Avena ludoviciana* Durieu) и брочике (*Galium* sp.).

Усјев хељде признат ће се као сјеменски ако се утврди да је присутност татарске хељде (*Polygonum tataricum* L.) била мања од 2 %.

ТАБЕЛА 1.

НОРМЕ ЗА ПРИЗНАВАЊЕ СЈЕМЕНСКИХ УСЈЕВА ПШЕНИЦЕ, ЈЕЧМА, ЗОБИ, РАЖИ И ТРИТИКАЛЕА

Категорија	Основно сјеме (О)	Сертификцирано сјеме	
		прве генерације (Ц1)	друге генерације (Ц2)
Генетска чистоћа сорте %	99,9	99,8	99,7

Аутентичност и генетска чистоћа сорте, односно чистоћа врсте усјева стрних житарица утврђује се прецизним прегледом узорка на надзираној јединици. За надзирану јединицу узима се површина од 100 м². Надзирана јединица од 100 м² узима се за површину од 10 ха. За сваких даљњих 10 ха нове површине сјеменског усјева узима се нова надзирана јединица од 100 м².

ІІ. Кукуруз

1. У производњи хибридног сјемена кукуруза обавезно је најмање шест прегледа. Први преглед обавља се у вријеме кад биљка развије 5-7 листова, други, трећи и четврти за вријеме оплодње, пети пред бербу, а шести преглед прије сушења.

Усјев хибрида кукуруза признат ће се као сјеменски (након свих прегледа) ако је утврђено:

- а) да су мајчинске биљке биле удаљене најмање 200 м од других усјева кукуруза;
- б) да у очинским биљкама за вријеме расипања полена није било више од 0,1 % нетипичних биљака;
- ц) да у мајчинским биљкама за посљедњег прегледа у вријеме оплодње (расипања полена) није било више од 0,1 % нетипичних биљака;
- д) да у било којем прегледу у вријеме скидања метлица на мајчинским биљкама није било више од 0,5 % метлица које расипају полен, односно да у сва три прегледа није било укупно више од 0,8 % таквих метлица (под условом да 5 % или више мајчинских биљака имају свилу способну за оплодњу);
- е) да у прегледу клипа прије сушења није било више од 0,1 % нетипичних клипова или више од 0,2 % клипова са сјеменом нетипичним по боји, величини и облику те другим својствима.

2. Метлице заперака, дијелови метлица или метлице главне биљке урачунавају се у биљке које су расипале полен под условом да су централне и бочне метлице дуге 5 или више центиметара, а да су прашиници изашли из цвјетова.

3. У производњи хибридног сјемена на основу стерилности прашичника на мајчинској компоненти примјењиват ће се иста мјерила у надзору оплодње (опрашивања) као и у производњи с нормално фертилним компонентама.

4. За утврђивање постотка атипичних биљака у мајчинске и очинске компоненте, као и за утврђивање постотка мајчинских биљака које праше полен и имају способну свилу за оплодњу у производњи сјеменског кукуруза, узима се за надзирану јединицу 500 биљака у реду. На површини до 10 ха узима се пет надзираних јединица, а за сваких даљњих 10 ха узима се по једна надзирана јединица више (примјер: за површину од 10 ха узима се пет надзираних јединица а за 20 ха шест надзираних јединица итд.).

Надзиране јединице морају бити равномјерно распоређене на прегледаваној површини, а о чему одлучује одговорна особа која обавља преглед.

Б. МЕТОДЕ ЗА ОБАВЉАЊЕ СТРУЧНОГ ПРЕГЛЕДА НАД СЈЕМЕНСКИМ УСЈЕВИМА ИНДУСТРИЈСКОГ БИЉА

І. Сунцокрет

1. У производњи сортног сјемена обавезна су најмање три прегледа.

Први преглед обавља се у фази развоја 3-4 пара листова ради контроле изолације и самониклих биљака сунцокрета у простору изолације.

Други преглед обавља се прије цватње ради уклањања атипичних биљака које су гранате, стршеће и с насађеним главама.

Трећи преглед обавља се у почетку техничке зриобе ради провјеравања јесу ли уклоњене биљке које су гранате, стршеће и с насађеним главама, те ради утврђивања сортних својстава биљака и сјемена.

Усјев сунцокрета признат ће се као сјеменски ако је утврђено:

- да у усјеву у почетку техничке зриобе није било више од 3 % вишецвјетних биљака;
- да у усјеву у почетку техничке зриобе није било више од 5 % високом стабилке нетипичних биљака за сорту и биљака с насађеним главама;
- да је просторна изолација била у складу с нормама утврђеним у табели број 4.

2. У производњи сјемена хибрида и родитељских линија сунцокрета обавезна су најмање четири прегледа.

Први преглед обавља се у фази развоја 3-4 пара листова ради утврђивања просторне изолације, самониклих биљака и нетипичних биљака сунцокрета у простору изолације и у самом усјеву.

Други преглед обавља се у фази потпуне бутонизације (пупања) ради утврђивања генетске чистоће усјева.

Трећи преглед обавља се у фази почетка цватње ради контроле оплодне и уклањања фертилних биљака у мушкој стерилној компоненти.

Четврти преглед обавља се у фази физиолошке зриобе ради утврђивања изједначености усјева и карактеристичних својстава биљака и сјемена типичних за линију-хибрид.

Усјев хибридног сјемена сунцокрета и родитељских линија признат ће се као сјеменски ако је утврђено:

- да је усјев засијан на парцели гдје у плодореду није био заступљен сунцокрет или друга уљарица у посљедњих пет година;
- да у усјеву прије цватње није било више од 0,2 % нетипичних биљака;
- да у усјеву линија мајке и усјеву хибрида на бази цитоплазматске мушке стерилности (ЦМС) у фази цватње није било у стерилној форми више од 0,5 % фертилних биљака;
- да у усјеву линија и хибрида у фази физиолошке зриобе није било више од 1 % биљака нетипична сјемена;
- да је просторна изолација била у складу с нормама утврђеним у табели број 4., те да су истовремено уклоњене самоникле биљке у простору изолације.

3. За утврђивање постотка атипичних биљака у усјеву и постотка фертилних биљака у усјеву хибрида на бази цитоплазматске мушке стерилности (ЦМС) у фази цватње, те постотка биљака с нетипичним сјеменом у фази физиолошке зриобе узима се за надзирану јединицу 500 биљака у реду. На површини од 10 ха узима се 5 надзираних јединица, а за сваких даљњих 10 ха узима се по једна надзирана јединица више (примјер: за површину од 10 ха узима се 5 надзираних јединица, а за 20 ха 6

надзираних јединица итд.). Надзиране јединице морају бити равномјерно распоређене на прегледаваној површини.

ІІ. Соја

За соју обавезна су најмање два прегледа.

Први преглед обавља се у вријеме цватње ради утврђивања генетске чистоће, закоровљености и просторне изолације те полијегања.

Други преглед обавља се у вријеме зриобе ради провјеравања генетске чистоће и закоровљености усјева.

Усјев соје признат ће се као сјеменски ако је утврђено:

- да је генетска чистоћа категорије основног сјемена 99,5 %, сертификованог сјемена прве генерације 99 %, а сертификованог сјемена друге генерације 98 %;
- да је просторна изолација била у складу с нормама утврђеним у табели број 4;
- да интензитет закоровљености није већи од оцјене 1 (поглавље Г тачка 1.).

За утврђивање постотка генетске чистоће усјева соје узима се за надзирану јединицу 500 биљака у реду. На површини од 10 ха узима се 5 надзираних јединица, а за сваких даљњих 10 ха узима се по једна надзирана јединица.

ІІІ. Шећерна репа

1. У производњи сјемена шећерне репе у двогодишњем раздобљу, а кад се пресаднице производе као накнадни или пострни усјев, обавезни су један преглед у првој вегетацијској години и два прегледа у другој вегетацијској години.

Први јесенски преглед обавља се током септембра или октобра. Овим прегледом утврђује се склоп биљака, закоровљеност усјева, дају се препоруке за његу усјева те за вађење и трапљење пресадница.

Кад се пресаднице производе као главни усјев, потребна су два прегледа у првој вегетацијској години и два прегледа у другој вегетацијској години.

У првој вегетацијској години први преглед обавља се крајем маја ради утврђивања склопа, генетске чистоће и закоровљености, а други током септембра или октобра ради препоруке за вађење и трапљење пресадница.

У другој години први преглед обавља се у мају ради утврђивања просторне изолације, склопа и фазе развоја мајчинске и очинске компоненте и закоровљености, а други преглед обавља се пред жетву ради утврђивања генетске чистоће, закоровљености и процјене приноса.

2. У производњи сјемена шећерне репе (изравном сјетвом) обавезна су најмање три прегледа. Први преглед обавља се у октобру у години сјетве ради утврђивања просторне изолације, закоровљености и присутности самониклих биљака. Други преглед обавља се у мају, а трећи крајем јуна идуће године. Овим прегледима утврђује се просторна изолација, остварени склоп, генетска чистоћа сорте, оцјена закоровљености и фазе развоја мајчинске и очинске компоненте.

Усјев шећерне репе признати ће се као сјеменски ако је утврђено:

- да је просторна изолација била у складу са нормама утврђеним у табели број 4.;
- да је усјев засијан на парцели на којој у плодореду у посљедњих шест година није био заступљен сјеменски или индустријски усјев било које врсте из рода Бета;
- да у усјеву или унутар просторне изолације у фази цватње није било ни једне биљке биљних врста дивљих репа, сточне репе или цвекле;
- да број нетипичних биљака није већи од 3-5 % (на 500 проматраних биљака).

При одређивању постотка нетипичних биљака користи се узорак који чини 500 биљака у реду и то за површине: до 5 ха обавезна су три узорка, 5-10 ха 5 узорка и за сваки даљњих 10 ха по један узорак више.

ІV. Лан

За лан су обавезна најмање два прегледа.

Први преглед обавља се у вријеме цватње ради утврђивања генетске чистоће, закоровљености, просторне изолације и полијегања усјева.

Други преглед обавља се пред жетву ради утврђивања генетске чистоће, закоровљености, полијегања усјева и приноса сјемена.

Усјев лана признат ће се као сјеменски ако је утврђено:

- да је просторна изолација била у складу с нормама утврђеним у табели 4.;
- да у другом прегледу није било корова амброзије (*Ambrosia artemisifolia* L.) и вилине косе (*Cuscuta* spp.), те да водњаче (*Orobanche ramosa* L.) у оба прегледа није било више од једне биљке на 10 м²;
- да број нетипичних биљака није већи од 3 %.

V. Конопља

За конопљу су обавезна најмање два прегледа.

Први преглед обавља се у вријеме цватње ради утврђивања просторне изолације, закоровљености и генетске чистоће усјева.

Други преглед обавља се пред жетву ради утврђивања генетске чистоће, изједначености и висине пораста усјева, те процјене приноса сјемена.

Усјев конопље признат ће се као сјеменски ако је утврђено:

- да је просторна изолација била у складу с нормама утврђеним у табели број 4.;
- да у другом прегледу није било корова;
- да су биљке више од 150 цм;
- да број нетипичних биљака није већи од 3 %.

VI. Духан

За духан су обавезна најмање два прегледа.

Први преглед обавља се прије појаве цвјетних пупова ради чишћења основног типа од биљака других типова.

Други преглед обавља се у вријеме појаве цвјетних пупова ради уклањања свих нетипичних биљака из основног типа.

Усјев духана признат ће се као сјеменски ако је утврђено:

- да број нетипичних биљака није већи од 3 %;
- да је просторна изолација била у складу с нормама утврђеним у табели број 4.;
- ако се проводи ручна кастрација или ручно опрашивање, те за хибриде добивене на бази мушке стерилности, просторна изолација није потребна;
- да закоровљеност усјева није била већа од оцјене 1 (поглавље Г тачка 1.).

VII. Уљана репица и уљана ротквица

За уљану репицу и уљану ротквицу обавезна су најмање два прегледа.

Први преглед обавља се у вријеме цватње, а други у вријеме кад најмање 60 % биљака достигне технолошку зриобу.

У првом прегледу утврђује се генетска чистоћа, просторна изолација и постотак примјесе. Свако узорковано мјесто мора имати површину од најмање 150 м² (100 x 1,5 м).

Највећи допуштени број биљака - примјеса по сваком узоркованом мјесту износи:

Naziv	O	C1	C2
Биљака које припадају другој сорти исте врсте	0	5	10
Биљака других врста сјеме којих се чишћењем тешко издваја	0	5	10
Биљака корова сјеме којих се чишћењем тешко издваја	0	10	25

У другом прегледу мора се утврдити генетска чистоћа и степен зриобе.

Усјев уљане репице и уљане ротквице признат ће се као сјеменски ако је утврђено:

- да закоровљеност није била већа од оцјене 1 (поглавље Г тачка 1.);
- да у усјеву није било примјеса других сорти исте врсте више него што је допуштено за поједине категорије сјемена;
- да није било других врста или корова, сјеме којих се чишћењем тешко издваја (више него што је допуштено за поједине категорије сјемена);
- да је просторна изолација била у складу с нормама утврђеним у табели број 4.

VIII. Сирак (зрнаш)

За сирак су обавезна најмање три прегледа.

Први преглед обавља се у вријеме кад биљке имају 9-10 листова, други у вријеме метличања, а трећи пред жетву у вријеме воштане зриобе.

Првим прегледом утврђује се генетска чистоћа, поријекло сјемена, zasiјана површина, уједначеност и просторна изолација.

Другим прегледом провјерава се јесу ли уклоњене нетипичне биљке и биљке с коврчавом метлицом.

Трећим прегледом утврђује се генетска чистоћа, уједначеност и степен зриобе, те се оцјењује очекивани принос природног суhog сјемена.

Усјев сирка признат ће се као сјеменски ако је утврђено:

- да постотак примјеса других биљака није био већи од 0,5 % или да постотак примјеса других сорти сирка није био већи од 0,5 %;
- да у усјеву није било више од 10 % атипичних биљака сирка;
- да у усјеву није било биљака с коврчавим метлицама више од 1 %;
- да је просторна изолација била у складу с нормама утврђеним у табели број 4.;
- да закоровљеност није била већа од оцјене 1 (поглавље Г тачка 1.);
- да у усјеву није било врста корова рода *Sorghum* којима се преносе болести.

Ц. МЕТОДЕ ЗА ОБАВЉАЊЕ СТРУЧНОГ ПРЕГЛЕДА НАД СЈЕМЕНСКИМ УСЈЕВИМА КРМНОГ БИЉА

I. Крмне корјењаче (репа, мрква, келераба и др.)

За репу, мркву и келерабу обавезна су најмање три прегледа.

Први преглед обавља се у години у којој се производе и саде пресаднице или у којој се директно сију на стално мјесто. Првим прегледом утврђују се површина, поријекло и категорија сјемена, генетска чистоћа, просторна изолација, закоровљеност и узједначеност усјева.

Други преглед обавља се почетком вегетације након презимљења, а прије цватње, ради провјере генетске чистоће, просторне изолације и закоровљености.

Трећи преглед обавља се пред жетву ради утврђивања генетске чистоће, давања препоруке произвођачу за жетву и утврђивања времена жетве, те се процјењује очекивани принос природног суhog сјемена.

II. Крмне купусњаче (крмни кел, крмна репица, крмна огрштица и др.)

За крмни кел обавезна су најмање два прегледа.

Први преглед обавља се прије цватње биљака ради утврђивања генетске чистоће, поријекла и категорије сјемена, површине, просторне изолације и закоровљености.

Други преглед обавља се пред жетву ради допуне података из првог прегледа и давања препоруке произвођачу за жетву и утврђивања времена жетве, генетске чистоће сорте те се процјењује очекивани принос природног суhog сјемена.

За крмну репицу и крмну огрштицу обавезна су најмање два прегледа, и то на начин одређен за уљану репицу и уљану ротквицу (поглавље Б тачка VII.).

III. Просолике крмне културе (крмни сирак, суданска трава и др.)

У производњи сјемена крмног сирка, суданске траве и других просоликих крмних култура обавезна су најмање три прегледа.

Први преглед обавља се у вријеме најбујнијег пораста биљака, други у току појаве метлица, а трећи у воштаној зриоби.

Првим прегледом утврђују се поријекло, zasiјана површина, генетска чистоћа, уједначеност усјева, просторна изолација, те се дају препоруке произвођачу.

Другим прегледом утврђује се опште стање усјева, провјерава се генетска чистоћа, дају се препоруке произвођачу за одстрањивање примјеса и нетипичних биљака.

Трећим прегледом коначно се утврђује генетска чистоћа, дају се препоруке произвођачу за жетву, те се процјењује очекивани принос природног суhog сјемена.

IV. Крмне Fabaceae

За крмне фабацеа обавезна су најмање два прегледа.

а) Fabaceae -ситносјемене (луцерка, дјетелина и др.)

На новозасијаним луцериштима, дјетелиштима и другим усјевима ситносјемених фабацеа обавља се први преглед у истој години кад су засијане ради утврђивања поријекла сјемена, засијане површине, просторне изолације и општег стања усјева. Ако се то сјеме производи после првог откоса, обавезан је и други преглед, који се обавља исто као и други преглед на старијим луцериштима и дјетелиништима.

На старијим луцериштима, дјетелиништима и другим усјевима ситносјемених фабацеа обавља се први преглед у вријеме пред пупање (почетак пупања) ради утврђивања просторне изолације, закоровљености, изгледа усјева и давања препоруке произвођачу за његу и заштиту усјева.

Други преглед обавља се пред кошњу усјева (убирање сјемена) ради допуне података о стању усјева, давања препоруке произвођачу за жетву и утврђивања времена жетве, те се процјењује очекивани принос природног суhog сјемена.

б) Fabaceae -крупносјемене (боб, грашак, лупина, грахорица, сланутак, лећа и др.)

Први преглед обавља се у вријеме цватње биљака ради утврђивања поријекла сјемена, засијане површине, закоровљености, просторне изолације, генетске чистоће и општег стања усјева.

Други преглед обавља се пред жетву (убирање сјемена) ради допуне података из првог прегледа, давања препоруке произвођачу за жетву, утврђивања времена жетве, те се оцјењује очекивани принос природног суhog сјемена.

Усјев крмног биља под Ц, од I. до IV. признат ће се као сјеменски ако је утврђено:

- да постотак примјеса других сорти није био већи од допуштеног за категорију према табели број 2.;
- да је просторна изолација била у складу с нормама утврђеним у табели број 4.;
- да закоровљеност није била већа од оцјене 1 (поглавље Г тачка 1.);
- да у усјеву крмних окопавина није било корова из исте породице који цвату истовремено као и усјев крмних окопавина;
- да у усјеву сирка није било примјеса дивљих врста сирка (*Sorghum halepense* Pres и др.);
- да усјев луцерке, црвене дјетелине и других ситносјемених фабацеа није био заражен вилином косом (*Cuscuta* spp.);
- да усјев крмних фабацеа у вријеме цватње није легао на више од 80 % површине.

Аутентичност и генетска чистоћа, односно чистоћа врсте сјеменског усјева крмног биља утврђује се прегледом узорака на основној надзираној јединици.

За ситносјемене фабацеа за основну надзирану јединицу узима се површина од 100 м².

За крмне корјењаче, крмне купусњаче, просолике крмне културе и крупносјемене фабацеа за основну надзирану јединицу узима се:

- ако је сјеменски усјев на површини до 1 ха 100-200 биљака у равномјерним размацима, на правцима двију дијагоналних линија сјеменске парцеле;
- ако је сјеменски усјев на површини: 1 до 2 ха 200-300 биљака у узорку, 2 до 5 ха 300-500 биљака у узорку, 5 до 10 ха 500-600 биљака у узорку;
- за сваки даљњи хектар узима се по 50 биљака више.

V. Траве

За траве су обавезна најмање два прегледа.

Први преглед обавља се у вријеме класања или метличања ради утврђивања површине, поријекла сјемена, генетска чистоћа сорте, просторне изолације и тзв. "временске изолације" (за "временску изолацију" потребно је да су на дотичној сјеменској парцели прије трава биле узгајане узастопно најмање 4 године друге пољопривредне културе).

Други преглед обавља се у вријеме зриобе сјемена, а непосредно прије жетве, ради допуне података из првог прегледа, давања препорука произвођачу за жетву, утврђивања времена жетве, те се процјењује очекивани принос природног суhog сјемена.

За траве узима се за основну надзирану јединицу површина од 100 м².

Сјеме трава смије се производити само од двије жетве с једног усјева у једној, двије или више година, а за неке врсте и три пута.

Усјев трава признат ће се као сјеменски ако је утврђено:

- да постотак примјеса других сорти или типова није био већи од допуштеног према табели број 2.;
- да допуштених корова за категорију О није било више од 0,5 %, а за категорију Ц1 више од 1 %.

ТАБЕЛА број 2.
ДОПУШТЕНЕ ПРИМЈЕСЕ ДРУГИХ СОРТИ У
ПОЈЕДИНИМ КАТЕГОРИЈАМА КРМНОГ БИЉА

Највећи допуштени број биљака других сорти (типова) на 100м ²	О	Ц1	Ц2
1. Крмне корјењаче (репа, мрква, кораба и др.) - број примјеса	0	5	10
2. Крмне купусњаче (крмни келј, крмна репица, крмна огршница и др.) - број примјеса	0	5	10
3. Просолике крмне културе (крмни сирак, суданска трава и др.) - број примјеса	0	5	10
4. Ситносјемене крмне fabaceae (луцерка, дјетелина и др.) - број примјеса	0	2	4
5. Крупносјемене крмне фабацеа (боб, грашак, лупина, грахорица, сланутак, лећа и др.) - број примјеса	0	5	10
6. Траве - примјеса (% класова, метлица)	0,5	1	2

Синтетичке сорте луцерке не могу имати Ц3 сортну репродукцију, него се из Ц1 производи само Ц2. За сјеменску производњу изворни материјал мора бити искључиво основно сјеме.

D. МЕТОДЕ ЗА ОБАВЉАЊЕ СТРУЧНОГ ПРЕГЛЕДА НАД СЈЕМЕНСКИМ УСЈЕВИМА КРОМПИРА

За кромпир су обавезна четири прегледа.

Први преглед обавља се у вријеме када су биљке високе 15-20 цм.

Првим прегледом утврђује се поријекло и категорија сјемена, засађена површина, предусјев, закоровљеност, просторна изолација, здравствено стање усјева и тла, те се провјерава извршење чишћења насада (негативна селекција).

Други преглед обавља се у цватњи.

Другим прегледом утврђује се генетска чистоћа, изједначеност, здравствено стање, те се провјерава извршење мјера одређених произвођачу.

Трећи преглед обавља се непосредно прије прекида вегетације (уништења циме).

Трећим прегледом утврђује се здравствено стање и очекивани принос сјемена. Датум уништења циме одређује се према налазу праћења лета лисних ушију или раније (технолошком зриобом).

Четврти преглед обавља се 5-8 дана после рока одређеног за прекид вегетације (уништења циме).

Четвртим прегледом утврђује се: правилно уништење циме (без ретровегетације), те се узимају узорци за здравствену контролу и контролно поље.

Генетска чистоћа и постотак празних мјеста утврђују се на надзорној јединици, а све друго на цијелој парцели.

За надзирану јединицу узима се 400 биљака по хектару, тако да се дијагонално на парцели по случајном избору на појединим мјестима прегледа 20-40 биљака.

На сваком хектару прегледа се најмање једна надзирана јединица. Ако је усјев на површини већој од 5 ха, довољно је да се узме шест надзираних јединица.

Просторну изолацију усјева сјеменског кромпира од других усјева одређује одговорно лице које обавља стручни преглед над сјеменским усјевом за производњу сјемена.

Усјев кромпира признат ће се као сјеменски ако је утврђено:

- да су примијењени одговарајући технолошки поступци (рана садња, негативна селекција -чишћење, заштита од лисних ушју, прекид вегетације према налазу праћења лета лисних ушју или технолошкој зриоби);
- да испуњава мјерила за утврђивање здравственог стања усјева сјемена и садног материјала (Правилник о обавезном здравственом прегледу усјева и објеката, сјемена и садног материјала пољопривредног и шумског биља ("Службени лист СФРЈ", бр. 52/86 и 3/87)

Е. МЕТОДЕ ЗА ОБАВЉАЊЕ СТРУЧНОГ ПРЕГЛЕДА НАД СЈЕМЕНСКИМ УСЈЕВИМА ПОВРТНИХ КУЛТУРА

І. Једногодишње повртне културе

За једногодишње повртне културе обавезна су најмање два прегледа. Ако након другог прегледа није могуће донијети коначну одлуку, обавља се и трећи преглед.

Први преглед обавља се кад је више од 50 % биљака у цватњи или у технолошкој зриоби, њиме се утврђује поријекло сјемена, засијана површина, стадијски развој биљака, уједначеност и генетска чистоћа биљака.

Други преглед обавља се пред физиолошку зриобу сјемена, њим се утврђује стадијски развој биљака, уједначеност, генетска чистоћа, те се обавља процјена природа сјемена.

1. Грашак, грах махунар, грах зрнаш и боб

Први преглед обавља се у вријеме цватње, а други у технолошкој зриоби.

2. Парадајз, паприка и патлиџан

Први преглед парадаја обавља се у вријеме почетне зриобе плодова прве етаже, а први преглед паприка и патлиџана у почетној технолошкој зриоби.

Други преглед парадаја обавља се у вријеме пуне технолошке зриобе, тј. кад је више од 50% плодова доспјело за бербу, а други преглед паприка и патлиџана у почетној физиолошкој зриоби.

3. Краставац, диња, лубеница и тиквица

Први преглед обавља се у вријеме почетне технолошке зриобе, кад на 70 % биљака има бар један плод.

Други преглед обавља се кад је 50 % плодова у физиолошкој зриоби.

4. Салата и ендивија

Први преглед обавља кад је 50 % биљака у технолошкој зриоби, тј. у вријеме пуне розете или развијене главице.

Други преглед обавља се у вријеме кад је више од 70 % биљака развило цвјетну стабљику.

5. Шпинат, блитва и радиџ

Први преглед обавља се у технолошкој зриоби, кад је потпуно развијена лисна розета, а други почетком цватње.

6. Ротквица

Први преглед обавља се у вријеме кад је 30-50 % биљака у технолошкој зриоби, а други у вријеме цватње.

ІІ. Двогодишње повртне културе

За двогодишње повртне културе обавезна су три прегледа.

Први преглед обавља се у првој години прије зиме, ако су биљке довољно развијене да се може утврдити генетска чистоћа или у прољеће након презимљења биљака.

Првим прегледом утврђује се поријекло сјемена, засијана површина, стадијски развој биљака, уједначеност и генетска чистоћа.

Други преглед обавља се у прољеће након садње сјемена (изводница) или презимљења, односно у вријеме развоја биљака до почетне цватње; кад се њиме утврђује развијеност биљака, уједначеност, закоровљеност и просторна изолација.

Трећи преглед обавља се у вријеме послје цватње до развоја сјемена; њиме се утврђује развијеност и уједначеност биљака, закоровљеност, те се процјењује принос сјемена.

1. Мрква, цвекла, першун, паштврњак, целер, ротква и пострна репа

Први преглед обавља се у вријеме кад је најмање 30 % биљака у технолошкој зриоби.

Други преглед обавља се у прољеће до развоја цвјетне стабљике.

Трећи преглед обавља се у пуној цватњи па до почетка зриобе сјемена.

2. Лук и порилук

Први преглед лука обавља се у првој години код потпуног развоја луковица, а прасе у технолошкој зриоби.

Други преглед обавља се у прољеће до почетног развоја цвјетне стабљике.

Трећи преглед обавља се у пуној цватњи.

3. Чешњак

Обављају се два прегледа.

Први преглед обавља се у прољеће у развоју биљака, а други након вађења, кад се утврђује генетска чистоћа, уједначеност и процјена приноса.

4. Купус, кељ, карфиол и келераба

Први преглед обавља се прије зиме или у прољеће након презимљења.

Други преглед обавља се у вријеме развоја цвјетне стабљике.

Трећи преглед обавља се у вријеме цватње и развоја комушки.

Усјев поврћа признат ће се као сјеменски ако је утврђено:

- да постотак примјеса других сорти и врста није био већи од допуштених за категорију сјемена (табела број 3.);
- да закоровљеност није била већа од допштене (поглавље Г тачка 1.);
- да је просторна изолација у складу с нормама утврђеним у табели број 4.

Вјеродостојност и генетска чистоћа сјеменског усјева поврћа утврђује се прегледом узорка на основној надзираној јединици узимањем биљака на равномјерним размацима без бирања. Одговорно лице за обављање стручног прегледа над усјевом доноси одлуку о броју биљака за утврђивање генетске чистоће, а што овиси о величини парцеле, врсти и сорти сјеменског усјева и целокупном стању усјева (број прегледаних биљака не може бити мањи од 100).

ТАБЕЛА број 3.
НОРМЕ ЗА ГЕНЕТСКУ ЧИСТОЋУ СЈЕМЕНСКИХ
УСЈЕВА ПОВРТНИХ КУЛТУРА

Допуштено за категорију сјемена (%)					
Основно сјеме					
ПРИМЈЕСЕ	Сората Екотипоца и популација	Сертифиц. сјеме I	Сертифиц. сјеме II	Сертифиц. сјеме III	
1. Примјесе других сорти	0,00	0,00	0,10	0,25	0,50
2. Примјесе нетипичних биљака (типова) исте сорте код:					
- блитве	0,00	1,00	2,00	5,00	10,00
- боба	0,00	1,00	1,00	2,00	3,00
- целера	0,00	1,00	2,00	5,00	10,00
- цвекле	0,00	1,00	2,00	5,00	10,00
- карфиола	0,00	0,50	0,50	1,00	2,00
- диње	0,00	0,50	1,00	3,00	5,00
- ендивије	0,00	0,50	1,00	5,00	8,00
- грахам махунара и зрнаша	0,00	0,10	0,10	1,00	1,00
- грашка	0,00	0,50	1,00	2,00	3,00
- кеља	0,00	1,00	2,00	5,00	10,00
- келераба	0,00	1,00	1,00	5,00	5,00
- краставаца	0,00	1,00	2,00	5,00	10,00
- купуса	0,00	1,00	2,00	5,00	10,00
- лубенице	0,00	0,50	1,00	5,00	5,00
- лука	0,00	0,50	2,00	5,00	10,00
- мотвилац	0,00	2,00	3,00	8,00	10,00

- мркве	0,00	2,00	2,00	8,00	15,00
- паприке	0,00	0,50	1,00	5,00	8,00
- паштњака	0,00	2,00	3,00	5,00	10,00
- патлиџана	0,00	0,10	0,10	2,00	3,00
- першуна	0,00	2,00	2,00	5,00	10,00
- прасе	0,00	0,50	1,00	3,00	5,00
- радиџа	0,00	1,00	1,00	5,00	8,00
- парадајза	0,00	0,10	0,10	2,00	3,00
- репе пострне	0,00	1,00	2,00	5,00	10,00
- ротквице и роткве	0,00	1,00	2,00	5,00	10,00
- салате	0,00	0,50	0,50	2,00	3,00
- шпината	0,00	2,00	3,00	10,00	15,00
- тиквице	0,00	1,00	1,00	3,00	5,00

Ф. МЕТОДЕ ЗА ОСТАЛЕ КУЛТУРЕ И ПРИРОДНЕ ПОПУЛАЦИЈЕ - ЕКОТИПОВЕ И СЛ.

У производњи сјемена једногодишњих и вишегодишњих пољопривредних култура које нису наведене под А. до Е. овога правилника обавезан је онолики број прегледа којим се могу утврдити услови из члана 3. овога правилника.

Усјев се неће признати као сјеменски ако је закоровљеност била већа од оцјене 1 (поглавље Г тачка 1.).

Надзор над производњом усјева признатих екотипова који се налазе у производњи, члан 2. став 1. тачка 3. Закона о сјемену и садном материјалу пољопривредног биља, за крмно и повртно биље и траве обавља се на основу одредаба правилника, а ти сјеменски усјеви морају испуњавати предвиђене минималне услове за признавање сјеменског усјева.

Г. ЗАЈЕДНИЧКЕ ОДРЕДБЕ

1. За пољопривредне културе у којих закоровљеност није посебно означена у овом правилнику, та се јачина напада утврђује овим оцјенама:

- оцјеном 0 - кад нема корова,
- оцјеном 1 - кад је слаба закоровљеност,
- оцјеном 2 - кад је средња закоровљеност,
- оцјеном 3 - кад је јака закоровљеност.

2. Ако одговорно лице које обавља преглед над сјеменским усјевом у обављању прегледа утврди присутност корова који могу угрозити сјеменски усјев, а они нису назначени код појединих култура, тада то лице одређује степен угрожености усјева и то узима у обзир при одлучивању о признавању сјеменског усјева.

Х. КОНТРОЛНО ПОЉЕ

Контролно поље је огледно поље за провјеру обављеног стручног прегледа над сјеменским усјевима. Узорке сјемена усјева са сваке контролисане површине које је признато у категорију предосновно, основно и сертификовано сјеме прве генерације (Ц1) и одређена количина (10%) прегледаног сјемена категорије сертификовано сјеме друге генерације (Ц2) узима запосленик овлаштене установе у моменту жетве, односно бербе, а прије предаје сјемена у складишта, дораде сјемена или силосе. Овлаштена установа организује сјетву на једној локацији у два понављања, а величина парцеле и остали елементи постављања поља усклађиваће се с постојећим правилницима о начину и поступку испитивања сорти у сортним огледима у сврху признавања сорти.

ТАБЕЛА број 4.

НОРМЕ ЗА МИНИМАЛНЕ ПРОСТОРНЕ ИЗОЛАЦИЈЕ СЈЕМЕНСКИХ УСЈЕВА ОД УСЈЕВА ДРУГИХ СОРТИ И БОТАНИЧКИХ ВРСТА С КОЈИМА СЕ КРИЖАЈУ

Култура	За категорију	
	Основно	Остале,
	М	М
1	2	3
1. Блитва (<i>Beta vulgaris</i> var. <i>ciaola</i>)	2000	1500
2. Боб (<i>Vicia faba</i>)	500	400
3. Целер (<i>Apium graveolens</i>)	2000	1500
4. Цвекла (<i>Beta vulgaris</i> var. <i>esculenta</i>)	2000	1500
5. Диња (<i>Cucumis melo</i>)	1000	600
6. Дјетелина (<i>Trifolium pratense</i> , <i>T. hybridum</i> , <i>T. repens</i> , <i>Medicago sativa</i> ,		

<i>Lotus corniculatus</i> , <i>Trifolium incarnatum</i> , <i>Tr alexandrinum</i> , <i>Onobrychis viciifolia</i> i dr.)	800	600
7. Духан (<i>Nicotian tabacum</i>)	3	3*
Духан	400	400**
8. Ендиџија (<i>Chichorium endivia</i>)	2000	1500
9. Грах (<i>Phasseolus vulgaris</i>)	500	300
10. Грахорице (<i>Vicia</i> sp.)	300	300
11. Грашак (<i>Pisum</i> sp.)	1000	500
12. Горушица (<i>Sinapis alba</i>)	600	400
13. Хељда (<i>Fagopyrum esculentum</i>)	1000	500
14. Јечам (<i>Hordeum savitum</i>)	3	3
15. Карфиол (<i>Brassica oleracea</i> var. <i>botrytis</i>)	2000	1000
16. Келераба (<i>Brassica oleracea</i> var. <i>gongilodes</i>)	2000	1000
17. Кељ (<i>Brassica oleracea</i> var. <i>sabauda</i>)	2000	1000
18. Кељ сточни (<i>Brassica oleracea</i> var. <i>acephala</i>)	2000	1000
19. Кељ пупчар (<i>Brassica oleracea</i> var. <i>gemifera</i>)	2000	1000
20. Конопља (<i>Cannabis sativa</i>)	2000	1500
21. Бросква (<i>Brassica napus</i> var. <i>napobrassica</i>)	2000	1000
22. Краставци (<i>Cucumis sativus</i>)	1000	600
23. Кромпир (<i>Solanum tuberosum</i>)	3	3
24. Кукуруз (<i>Zea mays</i>)	200	200
25. Купус (<i>Brassica oleracea</i> var. <i>capitata</i>)	2000	1000
26. Лан (<i>Linum usitatissimum</i>)	200	200
27. Лећа (<i>Lens esculenta</i>)	500	300
28. Лубеница (<i>Citrullus vulgaris</i>)	1000	600
29. Луцерна (<i>Medicago sativa</i>)	1000	600
30. Лук црни (<i>Allium cepa</i>)	2000	1500
31. Лук бијели (<i>Allium sativum</i>)	3	3
32. Лук козјак (<i>Allium ascalomicum</i>)	2000	1500
33. Лупина (<i>Lupinus</i> sp.)	500	400
34. Мотовилац (<i>Valerianella olitoria</i>)	2000	1500
35. Мрква (<i>Daucul carota</i>)	500	500
36. Паприка (<i>Capsicum annum</i>)	500	300
37. Паштњака (<i>Pastinaca sativa</i>)	500	400
38. Патлиџан (<i>Solanum melongena</i>)	500	400
39. Першун (<i>Petroselinum hortense</i>)	500	300
40. Праса (<i>Allium porrum</i>)	2000	1500
41. Просо (<i>Panicum miliacem</i>)	50	50
42. Пшеница (<i>Triticum vulgare</i>)	3	3
43. Радич (<i>Cichorium intybus</i> var. <i>foliosus</i>)	2000	1500
44. Парадајз (<i>Lycopersicum esulentum</i>)	500	300
45. Раж (<i>Secale cereale</i>)	300	250
46. Репа пострна (<i>Brassica rapa rapifera</i>)	1000	600
47. Репа шећерна (<i>Beta vulgaris</i> var. <i>altissima</i>)	1000	1000
48. Репа сточна (<i>Beta vulgaris</i> var. <i>crassa</i>) сточна репа од шећерне репе и других подврста <i>Beta vulgaris</i>	1000	1000
49. Релица уљана (<i>Brassica napus</i> var. <i>oleifera</i>)	1000	600
50. Ротква (<i>Raphanus sativus</i> var. <i>major</i>)	1000	600
51. Ротквица (<i>Raphanus sativus</i> var. <i>radicula</i>)	1000	600
52. Ридинус (<i>Ricinus communis</i>)	500	400
53. Салата (<i>Lactuca sativa</i>)	500	300
54. Сирак обични (<i>Andropogon sorghum</i>)	500	300
55. Соја (<i>Glycine max</i> L. Merrile)	3	3
56. Сунцокрет (<i>Helianthus annus</i>)	1500	1000
57. Суданска трава (Андропогон суданесис)	500	300
58. Шпинат (<i>Spinacea oleracea</i>)	2000	1500
59. Шпинат новозеландски (<i>Petragonia expansa</i>)	1000	600
60. Тикве (<i>Cucurbita pepo</i>)	1000	600
61. Траве родови (<i>Poa</i> , <i>Festuca</i> , <i>Agrostis</i> , <i>Phalaris</i> , <i>Alopecurus</i> , <i>Pheum</i> , <i>Lolium</i> , <i>Setaria Arhenatherum</i> , <i>Dactylis</i> i dr.)	200	200
62. Тритикале (<i>Triticasecale Wittmack</i>)	300	250
63. Зоб (<i>Avena sativa</i>)	3	3

Ове се удаљености могу умањити ако постоји довољна заштита од сваког нежељеног страног опрашивања, а о чему одлучује одговорно лице које обавља преглед над усјевима.

* исти тип духана

** изолација између два различита типа духана

ОБРАЗАЦ број 1.

 (Назив и сједиште произвођача - подносиоца пријаве)
 Телефон:

Број:
 Датум:

**ПРИЈАВА
 за стручни преглед над сјеменским усјевом**

 (Назив и сједиште овлаштеног правног лица за стручни преглед)

На основу члана 9. ст. 1. и 2. Правилника о стручном прегледу сјеменског усјева пољопривредног биља ("Службене новине Федерације БиХ" број),
 пријављујем сјеменски усјев _____
 ради обављања стручног прегледа.

Одговорно лице за производњу сјемена по овој пријави је _____
 (име и презиме, телефон)

1. СЈЕМЕНСКИ УСЈЕВ

СОРТА ХИБРИД	ЗАСИЈАНА СЈЕМ. КАТ.	ЛИНИЈА		ПАРЦЕЛА		ПРЕДУСЈЕВ	ДАТУМ СЈЕТВЕ	УВЈЕРЕЊЕ		ДЕКЛАРАЦИЈА	
		Отац	Мајка	Број	Ха			Број	Датум	Број	Датум

Напомена: Обавезно приложити декларације, увјерења и скицу локације.

М. П.

Потпис одговорног лица _____

ОБРАЗАЦ број 2.

(Назив овлаштеног правног лица за стручни преглед)

Датум прегледа _____

ЗАПИСНИК бр. _____
о стручном прегледу над сјеменским усјевом**I. ПРОИЗВОЂАЧ**

1. Назив произвођача _____
2. Сједиште (адреса): _____

II. ПОРИЈЕКЛО ЗАСИЈАНОГ СЈЕМЕНА

1. Врста сјемена: _____
2. Сорта-хибрид: _____ 3. Засијана категорија: _____
4. Увјерење: број: _____ датум: _____ издато од: _____
5. Декларација: број: _____ датум: _____ издата од: _____
6. Назив и сједиште произвођача засијаног сјемена: _____

III. СЈЕМЕНСКИ УСЈЕВ

1. Површина парцеле (ха): _____ 2. Ознака (назив и број): _____
3. Предусјев: _____ 4. Извјештај бр. _____ од _____
о извршеној анализи земљишта на карантенске и економски штетне нематодe (за врсте биља и нематодe наведене у Мјерилима Правилника о обавезном здравственом прегледу усјева и објеката, сјемена и садног материјала пољопривредног и шумског биља), што га је издао _____
5. Датум сјетве-садње: _____
6. Закоровљеност (0-3) и врста корова: _____ 7. Примјесе у %: _____
8. Постојање и јачина напада болести и штеточина (према Мјерилима из члана 8. Правилника о обавезном здравственом прегледу усјева и објеката, сјемена и садног материјала пољопривредног и шумског биља) _____
9. Полијегање усјева на парцели у %: _____
10. Узједначеност (1-5): _____
11. Просторна изолација (м): _____
12. Генетска чистоћа сорте у %: _____
13. Очекивани принос (кг/ха): _____
14. Укупно (кг/т) натуралног сјемена: _____
15. Мјере одређене произвођачу: _____
16. Сорта-хибрид признаје се у категорију: _____

За произвођача:

Стручни преглед обавио:

(потпис)_____
(потпис)

ОБРАЗАЦ број 3.

_____ (Назив овлаштеног правног лица за стручни преглед)

ЗАПИСНИК број _____
о стручном прегледу закидања метлица у
сјеменском усјеву хибридног кукуруза и
самоплодних линија

1. Произвођач: _____
2. Сједиште (адреса): _____
3. Назив хибрида _____ линија, отац _____
мајка _____
4. Ознака парцеле (назив и број) _____
5. Површина (ха) _____
6. Просторна изолација (м) _____
7. Стање усјева
 - а) % мајчинских биљака који имају свиљу _____
 - б) % незакинутих метлица које праше полен _____
 - ц) % нетипичних очинских биљака _____
 - д) % нетипичних мајчинских биљака _____
8. Присутност и јачина напада болести и штеточина
(према Мјерилима из члана 8. Правилника о обавезном здравственом прегледу усјева и
објеката, сјемена и садног материјала пољопривредног и шумског биља)

9. Мјере одређене произвођачу _____

Датум прегледа _____

За произвођача:

(потпис)

Стручни преглед обавио:

(потпис)

ОБРАЗАЦ број 4.

(Назив овлаштеног правног лица за стручни преглед)

ЗАПИСНИК број _____
о стручном прегледу над сјеменским усјевом
хибридног кукуруза

1. Назив произвођача _____
2. Сједиште (адреса) _____
3. Назив хибрида _____
4. Ознака парцеле (назив, број и др.) _____
5. Површина (ха) _____
6. Сортна чистоћа:
 - а) % нетипичних клипова - прије сушења _____
 - б) % клипова са сјеменом нетипичним по боји, величини и другим својствима _____
7. Присутност и јачина напада болести и штеточина
(према Мјерилима из члана 8. Правилника о обавезном здравственом прегледу усјева и објеката, сјемена и садног материјала пољопривредног и шумског биља)
8. Поријекло употребљеног сјеменског материјала
 - а) број и датум увјерења - декларације _____
 - б) _____
(назив и сједиште произвођача засијаног сјемена)
9. Очекивани принос (кг/ха) _____ и укупно (кг/тона) _____
натуралног сјемена (утврдити у задњем прегледу)
10. Мјере одређене произвођачу _____
11. Хибрид се признаје као сјеменски усјев _____.

Датум прегледа _____

За произвођача:

(потпис)

Стручни преглед обавио:

(потпис)

ОБРАЗАЦ број 5.

(Назив овлаштеног правног лица за стручни преглед)

ЗАПИСНИК број _____
о стручном прегледу над сјеменским усјевом
сората и хибрида сунцокрета

1. Назив произвођача _____
2. Сједиште (адреса) _____
3. Назив сорте, хибрида, линија _____
отац _____ мајка _____
4. Ознака парцеле (назив и број) _____
5. Површина (ха) _____
6. Просторна изолација (м) _____
7. Стање усјева:
 - а) % више цвјетних биљака (у сорте) _____
 - б) % нетипичних биљака (за сорту) висином стабљике и с
насађеним главама _____
 - ц) % нетипичних биљака у вријеме цватње _____
 - д) % фертилних биљака у хибрида на бази ЦМС у фази цватње

 - е) % биљака нетипичног сјемена у фази физиолошке зриобе у
линија и хибрида _____
8. Присутност и јачина напада болести и штеточина (према Мјерилима из члана 8. Правилника о
обавезном здравственом прегледу усјева и објеката, сјемена и садног материјала
пољопривредног и шумског биља) _____
9. Мјере одређене произвођачу _____
10. Очекивани принос кг/ха _____
укупно кг/тона _____
11. Хибрид се признаје као сјеменски _____

Датум прегледа _____

За произвођача:

(потпис)

Стручни преглед обавио:

(потпис)

ОБРАЗАЦ број 6.

(Назив овлаштеног правног
лица за стручни преглед)

Број:
Датум:
Мјесто:

УВЈЕРЕЊЕ број _____
о признавању сјеменског усјева

1. Произвођач _____
2. Сједиште (адреса): _____
3. Врста сјемена (народни назив и латински): _____
4. Сорта - хибрид: _____
5. Година производње: _____
6. Поријекло произведеног сјемена:
а) _____
(назив и сједиште овлаштене установе која је издала увјерење о признавању сјеменског усјева)
- б) број и датум декларације о квалитету сјемена уз отпремницу:

7. Површина сјеменског усјева (ха): _____
8. Процјена укупнога приноса натуралног сјемена у кг/т: _____

На основу члана 10. став 1. Закона о сјемену и садном материјалу пољопривредног биља ("Службене новине Федерације БиХ", број 55/01), записника број _____ од _____ о обављеном стручном прегледу, признаје се сјеменски усјев, категорија _____

М.П.

(потпис)

ОБРАЗАЦ број 7.

(Назив овлашћеног правног лица за стручни преглед)

ИЗВЕШТАЈ

о обављеном стручном прегледу над сјеменским усјевом _____ године

Ред. број	НАЗИВ И СЈЕДИШТЕ ПРОИЗВОЂАЧА СЕМЕНА	ВРСТА	СОРТА ХИБРИД	КАТЕГОРИЈА	ПРИДАВЉЕНО ЗА НАДЗОР ха	ПРИЗНАТО ха	ОДБИЛЕНО ха	РАЗЛОЗИ ОДБИЈАЊА			ПРОЦ. ПРИНОСА УКУПНО кт/тона	ПРИМЈЕДБЕ
1	2	3	4	5	6	7	8	болести штеточине* ха	закоро- вљеност ха	остали разлози ха	12	13

* Навести тачан назив болести и штеточина.

Датум, _____ године

М.П.

(потпис)

(Назив овлашћеног правног лица за стручни преглед)

ОБРАЗАЦ број 8.

Страница 1

КЊИГА ЕВИДЕНЦИЈЕ О ИЗДАНИМ УВЈЕРЕЊИМА _____ године

1	2	3	4	ПОДАЦИ О СЕМЕНСКОМ УСЈЕВУ						11	12			
				БРСТА	СОРТА	КАТЕГОРИЈА	СЕМЕНА	ПАРЦЕЛА	ЗАСИДАНА			ПРИЗНАТА	ХА	БРОЈ, НАЗИВ
Ред. бр.	ПРИДАВА БРОЈ	ДАТУМ	НАЗИВ И СЕДИШТЕ ПРОИЗВОЂАЧА СЕМЕНА	ВРСТА	СОРТА	КАТЕГОРИЈА	СЕМЕНА	ПАРЦЕЛА	ЗАСИДАНА	ПРИЗНАТА	ХА	БРОЈ, НАЗИВ	Број записника	Свједочења о здравственом стању Број Датум
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12			

